1890 HUSZONNEGYEDIK ÉVFOLYAM. 220. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, AUGUSZTUS 11.

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV. KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyol-országokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a posta-szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 30 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél: John, F. Jones & Cie, 31 bis. Faub. Montmar.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler. I., Wallfischgasse 1.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J., Riemergasse Nr. 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
és valamennyi hirdetési iroda.

Budapest, augusztus 10.

Vilmos német császár angolországi látogatása véget ért, s ma már a szenvedélyes utazó császár Helgolandba, birodalmának uj tartományocskájába érkezett, hogy ott lakomával ünnepelje meg Helgolandnak a német birodalom kötelékébe való átadását, a mi már tegnap tényleg megtörtént. A helgolandiakrok Viktória angol királynőhöz intézett feliratára a királynő nevében a következő válaszíratot küldötték meg a helgolandiak számára: «Kötelességemhez képest ő felsége elé terjesztettem a feliratot, melyet ő felsége sok szeretettel fogadott. A királynő megelégedéssel ismeri el a lakosság loyalitását, melyet ez az ő kormányzása alatt tanusitott, s a legőszintébben kivánja nekik, hogy továbbra is jólétben és megelégedésben legyenek, s meg van győződve arról, hogy a német császár mindent meg fog tenni, hogy számukra a jólétet és megelégedést föntartsa.»

A német császár angolországi látogatásának politikai jelentőségéről érdekes londoni levelet közöl a *Post*. E levél ugy hangzik: «Valamint Vilmos császárnak mult évi osbornei látogatása kiinduló pontja volt az angol-német egyesség létrejövetelének, valaminthogy a walesi herczegnek erre következett berlini látogatása és ott való nagyszerü fogadtatása nem volt hatás nélkül: ugy most a külügyminiszterium köreiben az a hir kering, hogy a német császárnak mostani osbornei látogatása nem maradhatott politikai jelentőség nélkül, és hogy közte, a királynő, a walesi herczeg és Salisbury lord közt megbeszélések történtek, a melynek eredményei talán nem kevésbbé fogják meglepni a világot, mint az angol-német szerződés». A *Post* azonban kétkedik abban, hogy az egyességet már a mult évben előkészitették. De az értesités a hangulat jellemzése szempontjából mégis figyelemreméltó. Mint egy berlini távirat jelenti, Vilmos császár megigérte Viktória királynőnek, hogy a jövő esztendőben ujra elmegy Angliába és akkor néhány napot Londonban tölt.

A németországi antiszemitizmussal foglalkozik a *Nation* egy czikkében *Rickert* birodalomgyülési képviselő. Rámutat a németországi antiszemiták, különösen a badenieknek és a hesseneknek amaz ujabb rendszerére, melyekkel a legutóbbi választásoknál a kartelpártokat elnyomták; konkrét adatokat közöl ama rendkivüli izgatásokról, a miket lapjaikban üznek, s bizonyitgatja azt, hogy az alkotmányos egyenjogusággal ellentétben a zsidók nem lehetnek az ő kvalifikácziójuknak megfelelő számban birák, tisztek és hivatalnokok. Czikkét azután igy végzi:

»A védelemnek elmulasztása nagy hiba lenne. Ez első sorban a keresztények becsületbeli kötelessége. Tiltakozzanak a keresztények a közéletnek egy nemzeti czég alatt követett hazafiatlan és keresztényietlen izgatás által való megmérgezése ellen. Becsületbeli kötelessége továbbá a keresztényeknek az is, hogy ne nyugodjanak, mig az egyenjoguság, a mely törvényeink értelmében a zsidó polgártársainkat megilleti, minden irányban tényleg meg nem valósul. A német nemzetnek végeznie kell és végezni is fog az antiszemitizmussal, mert az hazánknak szégyene volt és marad.

A maczedóniai bolgár püspökök beiktatása alkalmából a *Videlo* figyelemreméltó czikket közöl Szerbiának mostani *külügyi politikájáról*, s a czikk a szerb radikálisok és liberálisok orosz-barátságát a szerb állameszme ellen való árulásnak mondja. Egyedül az Oroszországhoz való közeledés, melyet az egyesült liberális és radikális ellenzék inaugurált, oka ama kudarczoknak, melyeket Szerbia külügyi politikája szenvedett. Az Oroszországgal való nyilt szövetkezés okozta az Ausztria-Magyarországgal, Törökországgal és Bulgáriával való feszült viszonyt és ez késztette Angliát arra, hogy a hármas szövetség nagyhatalmaival szövetkezve, támogassa Bulgária követeléseit.

Az Ausztria-Magyarországgal szembenfen forgó kereskedelmi konfliktus; Szerbiának az a kudarcza, hogy a porta nem akar elégtételt szolgáltatni a prisztinai szerb konzul meggyilkoltatásáért; a szultán legujabb rendeletei az üszkübi és ochridai püspökök kineveztetése tárgyában: kizárólag annak következményei, hogy Szerbia elfordult a hármas szövetségtől,

Oroszország egyébiránt épenséggel nem barátja Szerbiának, mert a maczedoniai püspökök kérdését maga is Bulgária javára kivánta eldönteni a portánál. Oroszország csak Ferdinánd fejedelemnek és Stambulov kormányának, nem pedig Bulgáriának ellensége. Oroszország ellenkezőleg egy Nagy-Bulgáriát szeretne.

Szerbia csatlakozása Oroszországhoz, a mely a szerb állameszmének a nagyszláv eszme alá rendelését feltételezi, valamint a többi fennemlitett körülmények a szerb állami érdekek megsemmisitését jelentik. Szerbia szlavofil politikája vitte Ausztria-Magyarországot Boszniába és Herczegovinába, Bulgáriát pedig O-Szerbiába és Szerb-Maczedoniába fogja vezetni.

A török-montenegrói határon, daczára a két kormány fáradozásainak, nem tartható fenn a béke és a nyugalom. Mint egy *czetinyei* távirat jelenti, e hó 7-én a malissorok egy csoportja hatolt át Andrievicza közelében a határon s egy montenegróit meg akartak ölni. Erre harcz támadt, melyben öt albán és egy montenegrói elesett. Tahir pasa, a porta biztosa, Beraneből Plava-Gusinyébe ment, hogy megbüntesse a vétkeseket és helyreállitsa a rendet.

Budapest, augusztus 10.

Az igazságügyi orvosi tanácsról szóló törvényczikk életbeléptetése tárgyában a m. kir. igazságügyminiszter a következő körrendeletet intézte az összes első folyamodásu kir. biróságokhoz, valamint az összes kir. ügyészségekhez.

Az 1890. évi XI. t.-cz. az igazságügyi kormányzat és törvénykezés terén felmerült s orvosi szakismeret tárgyává teendő összes ügyeknek véleményező elintézését «az igazságügyi orvosi tanács» hatáskörébe utalta.

A most idézett törvény 7. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. Az 1890. évi XI. t.-cz. az 1890. évi augusztus hó 15-dik napján lép hatályba.

2. A jelen rendelet vételétől kezdve mindazon ügyekben, a melyekről az 1890. évi XI. t.-cz. 2 §-ának a) b) és c) pontjai emlitést tesznek, az igazságügyi hatóságok a szükséges szakvélemény adása végett kizárólag az igazságügyi orvosi tanácsot keressék meg.

3. A kir. járásbiróságok hatáskörébe utalt bünügyekben e megkeresést csak a biróság vezetője és csak az ügyészség meghallgatása után rendelheti el.

A kir. törvényszékek hatáskörébe tartozó bünügyekben eljáró vizsgáló biró — és pedig akár a kir. törvényszék központi vizsgáló birája, akár valamely kir. járásbiróságnak egyik tagja — az igazságügyi orvosi tanácstól saját hatáskörében nem kérhet szakvéleményt, hanem annak kieszközlése végett — az azt szükségessé tevő okoknak tüzetes megjelölése és a szabályszerüen naplózott összes bünügyi iratoknak, valamint a 6. pontban emlitett tényleirásnak bemutatása mellett — minden egyes esetben köteles a kir. törvényszékhez előterjesztést tenni. A kir. törvényszék e kérdésben három tagból alakitott tanácsülésben határoz.

Ha a kir. ügyészség azon inditványának, hogy valamely bünügyben az igazságügyi orvosi tanács szakvélemény adása végett kerestessék meg, a biróság nem adott helyt, az ügyészség azonban a tanács szakvéleményének kieszközlését a vádnak helyes képviselete és a vád emelésénél alapul veendő tényállásának teljes kideríthetése czéljából elkerülhetlenül szükségesnek tartja: köteles e tárgyban a főléje rendelt főügyészhez az összes iratoknak és a tényleirásnak bemutatásával kimeritően indokolt jelentést tenni. A főügyész, ha az igazságügyi orvosi tanács megkeresését a maga részéről is szükségesnek tartja, azt saját hatáskörében eszközli és a nyert szakvéleményt a jelentést tevő ügyésznek megküldi; ellenkező esetben pedig a megkeresést mellőzi s erről a kir. ügyészt az iratok visszaküldésével értesiti.

4. Az igazságügyi orvosi tanácshoz intézett megkeresések a következő czim alatt teendők postára: «Magyar kir. igazságügyminiszterium igazságügyi orvosi tanács.«

5. Az igazságügyi hatóságok e megkeresések számát korlátozzák a mellőzhetlen szükség eseteire, vagyis csak akkor forduljanak az igazságügyi orvosi tanácshoz, ha az általok igénybe vett orvosszakértők véleménye egymástól eltérő vagy az orvosi véleménynek alaposságához konkrét alakban kifejezhető kétely fér, vagy végre, ez esetektől eltekintve, az ügynek kiváló fontossága a felülvéleményezés szükségét igazolja. — A mennyiben azonban az orvosi vizsgálatot nem a törvényszéki orvos teljesitette, az annak alapján keletkezett szakvélemény, — ha annak felülvizsgálata szükséges — első sorban az illetékes törvényszéki orvos felülbirálata alá bocsájtandó, és csak, ha ennek véleménye sem nyugtatná meg a biróságot, küldendő fel az ügy felülvizsgálat végett az igazságügyi orvosi tanácshoz.

6. A megkereséshez a felülvizsgálandó szakértői vélemények a szabályszerüen naplózott vagy iratjegyzékkel ellátott összes iratok s ezeken felül egy rövid, de a megoldandó kérdés tekintetében kimeritő tényleirás is csatolandó. A tényleirás maga csak abban az esetben pótolhatja az összes iratokat, ha ez utóbbiakra az eljárás tovább folytatása végett a biróságnak időközben is elkerülhetetlen szüksége lehet.

7. A biróságok és ügyészségek minden egyes esetben világos kérdő pontok alakjába foglalják össze azon kételyeket, a melyeknek eloszlatását óhajtják.

8. Egyáltalában mindazon adatokat közöljék, a melyek az igazságügyi orvosi tanács működését megkönnyithetik és felülvéleményének határozottságát szélesebb alapokra fektethetik.

9. Bünügyekben intézett megkeresésekben mindig megemlitendő: vajjon a terhelt, illetőleg vádlott szabad lábon vagy előzetes letartóztatásban, illetőleg vizsgálati fogságban van-e?

10. A biróságok, illetőleg főügyészek, ha az igazságügyi orvosi tanácshoz intézett megkereséseik egy hó alatt nem intéztettek volna el, erről közvetlenül hozzám tegyenek jelentést.

11. Ha valamely kiválóan fontos orvos-szakértői vizsgálatnak az igazságügyi orvosi tanács egy vagy több tagja által eszközlendő közvetlen foganatositása mutatkoznék indokoltnak, — (1890. évi XI. t.-cz. 2. §-ának e) pontja) — az e végből szükséges kiküldésnek elrendelése iránt az előterjesztés közvetlenül hozzám intézendő, illetőleg elhatározásom alá bocsátandó. A kiküldött vagy kiküldöttek a vizsgálat alapján készitendő szakvéleményüket a kiküldetést kért hatósághoz nyujtsák be, mely — a mennyiben a kiküldöttek véleménye egymástól eltérő vagy a kételyeket nem oszlatja el — az igazságügyi orvosi tanácsnak, mint testületnek felülvéleményét kérheti ki.

12. Az 1890. évi XI. t. czikkel s a jelen rendeletemben foglalt intézkedésekkel ellenkező minden rendelet hatályát veszti. Különösen hatályukat vesztik: az 1870. évi január hó 12-én 12,247/69. I. M. szám alatt kibocsátott körrendelet; az 1874. márczius 30-án 7626/I. M. szám alatt kelt körrendelet 12. §-ának 5-dik bekezdése; az 1880. évi márczius 3-án 5857. szám alatt, 1884. évi deczember évi deczember 19-én 56,073. szám alatt és 1887. évi október 8-án 33,481. szám alatt kibocsátott igazságügyminiszteri körrendeletek; végre az 1887. évi deczember 24-én 78,879/II. szám alatt kibocsátott bel- és igazságügyminiszteri rendelettel közölt utasitásnak 19. §-a. Az e §-ban körülirt esetben felülvéleményadás végett jövőre szintén az igazságügyi orvosi tanács lesz megkeresendő. Kelt Budapesten, 1890. évi julius hó 22-én. Az igazságügyminiszter helyett: *Czorda* Bódog, s. k. államtitkár.

VIDÉK.

* **Szigetvár**, aug. 10. *Tallián* Béla főispán tegnap *Pogány* József főispáni titkárral és *Madarász* főszámvevővel hivatalos körutra indult. Nagy-Atádról *Barcsra*, az e hó 25-én megnyitandó vasuton utazott s daczára inkognitójának, Lábad, Görgeteg és Visonta állomásokon a népek százai üdvözölték. Barcson mintegy 3000 ember fogadta. Ott voltak a katonai és polgári hatóságok, küldöttségek. Este fáklyásmenet volt és 240 teritékü banket, melyen a főispán ő felségére és Barcsra lelkes felköszöntőt mondott. Megtekintette a sertéshizlaló telepeket, a közraktárakat s hajókat, ezután pedig megkezdte a hivatalok vizsgálását.

* **A karlóczai** főszékesegyházban egy ének- és zenetanári állást szerveztek, melynek fizetését a patriarcha sajátjából fogja fedezni. A karlóczai papnöveldében és főgimnáziumban, a lefolyt tanévben 110 tanuló kapott stipendiumot, azaz ingyen teljes ellátást. A jövő évben csupán a jó tanulók kapnak teljes ellátást, a gyengébbek pedig a konviktusban csak mérsékelt árak mellett kaphatnak élelmezést.

Fenyvessy Ferencz áttérése a kormánypártra.

Ugod, aug. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Fenyvessy Ferencz beszámolója Ugodon ma ritka ünnepségek közt ment végbe. A képviselő tisztelői és választói fényes fogadtatást terveztek, melyrek minden pontja impozáns módon érvényesült.

Délután 3 órakor a *pápai* főtéren Fenyvessy lakása előtt ember-ember hátán állott. Az egész kerület választói ott tolongtak, mikor a veszprémi vonat mely Véghely alispán a képviselőt számos veszprémi tisztelőjét hozta, megérkezett. Az összegyült közönség a képviselővel együtt megindult azután kocsikon Ugodra. Kétszáz kocsi és 60 banderista vágtatott az ugodi uton a zenekarral. A közbeeső *Gyimót* községben diadalkapu fogadta az érkezőket. Keszler Antal üdvözlő beszédet mondott s koszorut nyujtottak át a képviselőnek. Ugodon már egybe volt gyülve az egész választó kerület küldöttsége, mely a megérkező impozáns menetet éljenzéssel, mozsárlövésekkel fogadta.

A község bejáratánál diadalkapu volt felállitva. Az utczákon két oldalt zöld galyakkal voltak a házak diszitve. Kivonultak a tüzoltók diszben és 40 fehérruhás lányka. A községháza előtt szorongott már a közönség, a melynek soraiban a vidéki előkelőségeken kivül ott volt *Véghely* alispán, *Szabó* Imre veszprémi képviselő, *Néger* Ágoston apát, *Takács* Adám veszprémi árvaszéki elnök, *Hunkár* Dezső, *Bezerédy* Lajos stb. A kerület 44 községe mind előkelően volt képviselve. Ezernyi néptömeg fogadta itt a *Szabadhegyi* Kálmán helybeli földbirtokos pompás koszorukkal diszitett négyes fogatán érkező képviselőt.

Lukacsek János plébános volt országgyülési képviselő üdvözölte lelkes szavakkal a képviselőt, ki pár szóval melegen megköszönte a fényes fogadtatást. Rövid pihenés után *Horváth* Lajos főszolgabiró lépett a feldiszitett emelvényre. Pár üdvözlő szó után felkérte a képviselőt beszámolója elmondására és a politikai helyzet megvilágitására.

Fenyvessy erre az emelvényre lépett és a következő beszédet mondotta:

Tisztelt uraim s polgártársaim!

Most, mikor itt állok e fényes gyülekezett előtt, hogy népképviselői kötelességemnek eleget tegyek, s megjelenni látom nemcsak a közelből, de még a legtávolabb községekből is választóimat, s itt látom velük együtt, vendégeinket, megyénk és Pápa városának oly sok kiváló férfiát, — most, mikor mindezért, de főleg az érdemem felett megtisztelő impozáns fogadtatásért köszönetet kellene mondanom: — most érzem csak igazán, hogy mily szegény a köszönet és hála tolmácsolásánál, a kifejezéseiben pedig oly gazdag, szép anyanyelvünk.

Nem is kisérlem azt meg. Nem használom, még ha tudnám is, a szónoklat varázsát, hogy csillogó szavakba öltöztessem hálámat és köszönetemet. De igenis iparkodni fogok azt másképen kifejezni, s ha isten erőt ad, meg fogják azt önök találni nem szavakban, de — tetteimben. Meg fogják azt találni politikai magatartásom becsületességében, eljárásom őszinteségében, politikai programmom hü betartásában, elveim és meggyőződésem nyilt, határozott követésében; meg fogják azt önök találni hazám, vármegyém és választókerületem igaz érdekeinek bátor és mindig kész védelmezésében.

E felfogás vezérelt ma is önök közé. Eleget akarok tenni szives felhivásuknak, el akarom mondani igénytelen véleményemet a mai helyzetről és ismertetni szándékozom e helyzettel szemben nyiltan elfoglalt és elfoglalandó álláspontomat.

Tisztelt uraim és pálgártársaim! Ez év folyamán felséges urunk és királyunk gróf *Szápáry* Gyulát hivta meg első és legfőbb tanácsadójának, öt állitotta a magyar kormány élére, kinevezvén mellé a kormány ismert tagjait, közéletünknek pártkülönbség nélkül méltán tisztelt és becsült kitünőségeit. Az uj kormány kötelességszerüleg a nemzet elé tárta programmját; kifejtette ország-világ szine előtt, hogy melyek azon alapelvek, melyekkel tovább akarja épiteni Magyarország ezredéves államát; kifejtette, hogy melyek azon eszközök, melyeknek segitségével alkotmányunknak s a pragmatika szankczióból eredő közjogi állásunknak megvédését, az egységes magyar állam megerősödését, a nemzet kulturális és anyagi fejlődésének biztositékát, a haladás folytonosságát, az igazi szabadelvüségnek, s jogreformoknak létesitését és a közszabadság megőrzését e hazában s e hazának inaugurálni akarja.

Lássuk, mi a kormány programmja? Az uj kormány kijelentette első sorban is, hogy az *1867-iki* kiegyezésnek, Deák Ferencz és gróf Andrássy Gyula nagy alkotásának alapján áll. Azon az alapon tehát, mely a trón és a nemzet között egy 300 éves viszályt szüntetett meg: azon az alapon, mely annyi sok balszerencse után törvényes utódot ültetett szt. István király ősi székébe, s magyar királyt adott a magyar hazának. Azon az alapon, melyet a nemzet immáron 23 éve igazol és szentesit és a melynek az osztrák centralistákkal és a szlávok trializmus aspiráczióival szemben maga a — király a leghatalmasabb és legelső védője.

Külügyi politikánkat a nagy német birodalom és Olaszország szövetsége támogatja és biztositja a béke áldásait.

A *belügyi* kérdéseket illetőleg kijelentette a kormány, hogy daczára annak, hogy az államban az egyensuly helyreállott, de mert a pénzügyi kibontakozás még teljesen befejezve nincs, kell, hogy a teendő beruházások arányban álljanak az ország anyagi erejével. Kijelentette, hogy szükség van a kormányzat minden ágára kiterjedő, egységes, öntudatos *közgazdasági* politikára, hogy szükséges figyelembe venni a földmivelés, ipar, kereskedelem érdekeit, hogy a földnek nagyobb és biztosabb jövedelmezése czéljából szükséges lesz a mezőgazdasággal kapcsolatos iparvállalatokat létesiteni, — ez utóbbinak hiánya épen a mi vidékünkön érezhető legsajnosabban. Az ipari és kereskedelmi érdekek támogatására a lehető olcsó hitelezés módját és több fogyasztási piacz létesitését érzi kivánatosnak a kormány.

Közgazdaságunk helyzetének jobbra fordulásában *Baross* Gábor erélyes kezének, a vasuti politika reformátorának és *Wekerle* pénzügyminiszter ritka szakértelmének bizonyára még sokat fogunk köszönni.

Igazságügyünknél a jogreformok egész sorozatát nemcsak igérte, de fokozatos haladással keresztül is viszi *Szilágyi* Dezső nagy tudománya, kinek kormányralépte előtt mind e reform csak hiu reményekedés tárgyát képezte.

Közoktatási politikánk az uj vezér *Csáky* Albin gróf alatt ujból fellendült; s ki meri tagadni, hogy igenis nemzeti kulturpolitikát csinál az, a ki — mint ő — törvényhozásilag szabályozza a kisdedóvás elhanyagolt ügyét, a ki a megoldás elé viszi a néptanitók fizetésének, nyugdijazásának kérdését; a ki középiskoláink szervezeténél a görög nyelvre vonatkozó kezdeményezés által, a magyar egységes középiskola felé tör és a ki felső oktatásunkban józan reformokat létesit.

De a mi ezuttal legfőbb és a mire, mióta képviselő vagyok, eddig hiába vártam, s a mely miatt ellenzéki is voltam a multtal szemben: — az uj kormány kimondta hivatalosan és nyiltan az — *állami közigazgatásnak* nemzetfentartó nagy elvét, de életképes önkormányzati hatáskör biztositásával, s a városoknak, mint kulturalis és gazdasági központoknak önálló fejlesztésével.

S épen ezért, mikor a kormány az államositás nagy elvét zászlójára irta, én nem haboztam a mérsékelt ellenzék klubbjában azonnal felállani, és őszintén, — mert csak az elfojtott szó veszedelmes, de az őszintén kimondott szó sohasem vesz kárba, — kijelenteni, hogy meggyőződésem szerint, a *mérsékelt ellenzéknek hivatása véget ért. A mérsékelt ellenzék programmja teljesen azonos az uj kormány programmjával*, s igy most már csak kettő lehetséges, vagy egyezik csakugyan a kormány programmja a mérsékelt ellenzékével, vagy nem? Ha nem, akkor ellenzéknek kell maradnia és a kormány megbuktatására törekedni. Ha igen, — s ezt nem vonja senki kétségbe — akkor *támogatni kell a kormányt.* Mert ellenzéki pártnak mondani magát és a kormány programmját mégis mindenben osztani, épen oly egészségtelen és helytelen felfogás, mint a ki kormánypártnak vallja magát és mégis titokban vagy nyiltan a kormány programmjának megvalósitását nem őszintén akarja. És épen a mindnyájunk által kivánatosnak jelzett reformok érdekében egyenesen hazafiui kötelesség: nem tétlenül bevárni azt, hogy a kitüzött programmot, — melyért egy évtized küzdelmét és fáradságát szenteltük, s melynek teljes megvalósulása a kezdet daczára évek munkájа lesz, — mások nélkülünk létesitsék, de az *elv és programmazonosság alapján annak létesitésénél a haza érdekében segédkezet kell nyujtani.* Vagyis *támogatni kell azt a pártot és azt a kormányt*, mely a nézetünk szerint is üdvös reformokat akarja. Támogatni kell őszintén és — ingyen. Egy párt programmjának és elveinek nemcsak a miniszteri bársony székekben lehet szolgálatokat teljesiteni, de az egyszerü képviselői padokon is.

Ezeket mondtam a klubban és nem tágitok e szavaktól mostan sem. Érzem, hogy az események kérlelhetetlen logikája nekem fog igazat adni és egyesiteni fogja azokat — a kik sem az alapelvekben, sem a kormányzati programmban ugy sem különböznek egymástól.

Én részemről a jövőben is azon politikai iránynak leszek önzetlen harczosa, mely a közjogi alapot szilárd *nemzeti* politika által igazolja; mely ez alapon és ennek valódi szellemében megszerzi az országnak az anyagi megélhetés és fejlődés *közgazdasági* és *pénzügyi* feltételeit; mely a közterhek igazságos felosztása és a takarékosság szigoru érvényesitése mellett törekszik a *földmüvelés- ipar- és kereskedelem együttes* fejlesztésére; mely *igazságügyünket*, ugy az alaki, mint az anyagi jog rendezésének törvényhozási megalkotásával, és a jogszolgáltatással foglalkozók jogos érdekeinek felkarolásával európai niveaura emeli; mely nemzeti létünket leginkább biztositó hazai *közmüvelődésünket* annak minden ágában és minden fokozatában intenzivebbé teszi; mely tiszteli és méltányolja a nem magyar ajku polgártársainak jogait, és tiszteletben tartja, s tartatja az összes bevett egyházak törvényes jogait és megvédi, érvényre juttatja minden vallásu honpolgár jogegyenlőségi elvét és a vallási béke sérthetlenségét; — és végül, mely összmüködésével a magyar államnak szilárd belső szervezetet biztosit, hogy tekintélyével és pártatlanságával polgárainak összeségét egy egységes nemzettestbe foglalja össze és egy egységes nemzeti öntudattal lelkesitse!

A mi pedig speciális müködésemet az országgyülésen illeti, azután is, miként az előző években, a vallás- és közoktatási tárcza körébe tartozó ügyek fogják főleg érdeklődésemnek és szerény, de lankadatlan munkálkodásomnak tárgyát képezni. A mi mindjárt az egyházpolitikát illeti, e téren temérdek komplikált kérdés van már évek óta napirenden, melyeknek rendezése épen a hitfelekezetek közti jó béke érdekében felette kivánatos. Épen csekélységem volt az, a ki már több mint öt év óta ismételten sürgettem a nagyon is aktuális kérdések megoldását; ilyenek a párbér, a kegyuraság, a kongrua stb. Parlamenti felszólalásaimnak volt is annyi eredménye, hogy még a bold. kultuszminiszter megigérte ez utóbbinak a rendezését s meg is inditotta az előmunkálatokat, de nézetem szerint igen szerencsétlen alapon, a mi oka is volt a teljes sikertelenségnek. Nagy megnyugvásomra szolgál konstatálnom, hogy ő felsége a legfőbb kegyur 1887. márczius 22-én kelt leiratában az én álláspontomnak adott igazat és nem fogadta el a kongrua bizottság javaslatát. Az 1802-diki generalis konskripczió tökéletesen elavult, hasznavehetetlen elaboratum. — Reformálnunk kell előbb-utóbb a párbér s a kegyuraság intézményét is, még pedig a modern közgazdasági és jogi fejleményeknek megfelelőleg azon az alapon, melyet a parlamentben már egy izben kifejteni szerencsés voltam. — A mi pedig a sokat hangoztatott katholikus autonomiát illeti, ezt óhajtom ma is, vigyáznunk kell azonban, hogy egyfelől — a közelmult tapasztalatai után — a más hitfelekezetek féltékenységét ok nélkül fel ne keltsük, s másfelől a magyar király főkegyuri jogának évszázados intézményét meg ne sértsük.

Az *általános egyházpolitikáról* az az én konczepcióm, hogy az állam olyan egyházpolitikát kövessen, hogy az államnak a minden honpolgártól féltékenyen őrzött tekintélye, semmiféle körülmények közt soha legkisebb csorbát se szenvedjen.

A legutóbb felmerült u. n. elkeresztelési ügyben is szükségesnek tartom nyilatkozni, mert nem akarok azon képviselők közé tartozni, a kik másképp beszélnek a papság előtt és egész másképp a miniszterek előtt. Véleményem szerint, az örökösen felmerült surlódásokat csak ugy lehet és kellene megoldani, hogy ám az egyházak maguk vezessék továbbra is saját czéljaikra anyakönyveiket, de mert egyfelől az államnak a közélet ezernyi fázisában folytonosan szüksége van az anyakönyvekre és mert másfelől a különböző egyházak papjai különben is nem hivatalnokai az államnak és igy tőlük ingyen szolgálatokat alig vehet az igénybe: — *kezelje tehát az állam maga a saját czéljaira, a saját fegyelmi foruma alá tartozó közegei által az anyakönyveket.* Ez az egyedül igazságos és az államhoz méltó eljárás.

Közoktatásunk terén a felsőbb oktatás reformja előtt állunk. Nézetem szerint e reformot nem lehet tisztán csak az egyetemi rendszerre alapitani. Nem is logika az állami kormányzatban, ha egy részről decentralizáljuk a kir. táblát s más részről megszüntetjük épen a táblák székhelyén levő akadémiákat. Ezeket kell az egyes vidékek tudományos emporiumává tenni, mert nálunk egyáltalában helyesebbnek bizonyul e téren nem a német, de inkább az olasz rendszer, hol kisebb városok, mint Piacenza, Catania, Siena is birnak felsőbb tanintézetekkel. Szükségünk van továbbá orvosi fakultásra is. Svájczban 600,000 lélekre, Portugalliában 1 millióra, szomszéd Ausztriában 3 millióra, nálunk 8 millióra esik egy orvosi fakultás. Utánunk már csak Oroszország következik.

Középiskoláink reformjánál az egységes középiskolának vagyok feltétlen hive. Ez eszme derék tanárikarunk helyeslése mellett azt hiszem mindinkább közelebb jö a megvalósuláshoz. Nagy gond forditandó a territorialis elhelyezésre. Sok vidék pazarul van ellátva középiskolákkal, a legmagyarabb nagy Alföld rovására. Pedig az igazi magyar kulturát épen a tözsgyökeres magyar elemre kellene fektetni.

Népoktatásunk szilárd, biztos léptekkel halad előre, de még e téren a nemzet áldozatkészségére lesz szükség, hogy néptanitóink, kiknek e napokban összeülő országos értekezletét innét a távolból is előre üdvözöljük, ne hiába fáradjanak.

Szóval, kulturális haladásunk elé teljes bizalommal tekinthetünk, csak folyton és folyton előttünk lebegjen azon egyedül helyes kulturprogramm, hogy — mindent a magyar állam és magyar nemzet érdekében kell tanitanunk!

Nemzeti kulturállamot első és legfőbb sorban nemzeti kulturpolitikával lehet csak létesiteni. Mert a nemzeti államot nem csak külsőleg kell megteremtenünk, de tartalmat kell neki adni a nemzeti eszmény által. A magyar nyelvnek és kulturának, mint szellemi életünk és munkálkodásunk közegének domináló szerepet kell juttatni az összes kulturális irányainkban.

A nemzeti aspiráczíókat nemcsak a közjogba kell belevinni, de bele kell vinni az ország kulturpolitikájába is, a nélkül, hogy a legtávolabbról is elszakadnánk a müvelt nyugat szellemélesztő érdekközösségéből.

Vagyis: európainak és magyarnak kell lennünk, hogy nyugodtan nézhessünk elébe a nemzet jövő ezredévének.

Ily elvekkel és felfogással akarom én támogatni Magyarország kormányát. És nem kételkedem, hogy intencziói szerint cselekszem. Támogatni loyalisan, hüen és minden ellenszolgálat nélkül. Ellenszolgálat nélkül, mert a ki a közügyet igazán szolgálni akarja, az ne tekintse azt teritett asztalnak, a melynél jól lakni lehet, de oltárnak, a melyen és a melyért áldozni kell.

Ha igy kellek önöknek, ugy kérem ajándékozzanak meg bizalmukkal. — Legyenek meggyőzödve, hogy bizalmuk és barátságuk az lesz előttem, a mi az ó klasszikai hellén világban a szent olajfáról szakitott ág, melyet ha polgártársak adtak át, az az arany-koronával volt egyenlő értékü.

Köszönöm még egyszer szives megjelenésüket és jóságukat, melyet soha elfeledni nem fogok. Tartsa meg az isten önöket, hogy még sokáig szolgálhassák a közügyet és általa a hazát és a királyt!

A többször viharos éljenzéssel és helyesléssel megszakitott és nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után *Lukacsek* ugodi plébános szólott. Meleg szavakkal méltányolta a képviselő eddigi müködését egyuttal ő, a ki magát 48-as elvünek hirdette, de személyi okokból mindig Fenyvessy pártján volt, a választó-közönség nevében magáévá tette programmját, s támogatását jövőre szivéből, lelkéből felajánlotta. Utána a kerület más részei nevében *Perczel* Sándor, *Perczel* Mór fia szép beszédben biztositotta a képviselőt választói törhetetlen ragaszkodásáról. *Khuen* Vincze varsányi plébános ugyan ezt jelentette ki, legvégül pedig *Horváth* Lajos főszolgabiró zárta be az ünnepélyt, azzal, hogy határozatilag kimondta a választók bizalmi szavazatát és szép szavakkal éltette a képviselőt, valamint a választókat. Ezzel az ünnepély véget ért.

A kocsisor visszaindult Pápára, melynek közönsége ezuttal valósággal tüntetett Fenyvessy mellett, kinek kiséretében volt az egész város intelligencziája. Pápán a «*Griffben* banket volt Fenyvessy tiszteletére, a ki több üdvözlő sürgönyt kapott.

UJDONSÁGOK.

— aug. 10.

Turisták figyelmébe. *Az utazási évszak alatt lapunk kiadóhivatala ez idén is elfogad*

„turista előfizetést."

Ez intézkedés következtében az utazók abban a kellemes helyzetben vannak, hogy ha naponkint változtatják is tartózkodási helyüket, előleges rendelkezésük szerint mindenütt ott találják már lapunk egy vagy több legujabb számát a postahivatalban (poste restante), vagy az előre kijelölt szállodában. Ily előfizetéseknél, melyeket bármely naptól kezdve, tetszés szerinti időtartamra elfogadunk, feltétlenül szükséges, hogy kiadóhivatalunk idejekorán és pontosan értesitve legyen, hogy mely napokon hová küldje a lapot.

— ***Személyi hirek.*** *A király* csütörtökön éjjel a szakadó eső daczára, vadászkirándulást tett Lipót bajor királyi herczeggel. — *József főherczeg* családja tegnap reggel Mária-Czelből Sopronon keresztül Bicskére s innen Alcsutra utazott. — *Vilmos* főherczeg tegnapelőtt szemleutjában Zágrábba érkezett, a honnan rövid tartózkodásra Károlyvárosba utazott. Tegnap azonban már ismét visszatért Zágrábba. — *Stefánia* özvegy trónörökösné ma reggel Innsbruckból Bécsbe érkezett. — *Thömmel* báró altábornagy s belgrádi osztrák-magyar követ tegnap délután Olaszországból Bécsbe érkezett s innen ma állomására Belgrádba utazott. — *Lucius* br. porosz miniszter Berlinből, — Sir William *Smith* kanadai angol tengerészeti miniszter Londonból Bécsbe érkezett. — *Sebes* Pál kereskedelmi miniszteri osztálytanácsos szabadságidejét családjával együtt Toroczkón tölti. — *Csontossy* János dr. muzeumi könyvtári segédőr az összes magyar könyvtárak képviseletében az antverpeni bibliografiai kongresszusra utazott.

— **A király Debreczenben.** A király a legutóbbi megállapodások szerint szeptember 12-én délelőtt 10 órakor fog Debreczenbe érkezni s még ugyanaz nap el is utazik Székelyhidra. Degenfeld főispánt Szápáry Gyula gróf miniszterelnök arról értesitette, hogy a király Debreczenben a városházát fogadja el szállásul. A városháza átalakitását ennélfogva már legközelebb megkezdik. Az uralkodó elé banderium vonul ki a vasuthoz, melynek tagjai a következők lesznek: Beszler Lajos bandériumvezető, Vecsey Imre, Medgyaszay Miklós, Orosz Sándor, Márton Imre, Rickl Antal, Török Gábor, Jeney Miklós, Kenézy Gyula, Bosznay István, Dezső Kálmán, Somossy Jenő, Berger Jenő, Mócz András, Kémery József, Huttflész Kázmér, Rickl Géza, Szoboszlay Sándor, Udvarhelyi Géza, Fényes Akos, Czeglédy György, Dalmy László, Vadász Emil, Steinfeld Mihály, Csanádi Jenő. Debreczenben délig az üdvözlő küldöttségeket fogadja a király, azután 1—½4 óráig megtekinti a város néhány nevezetességét. 4 órakor udvari ebéd lesz. A vendéglátás részletei még nincsenek véglegesen megállapitva.

— **A kőbányai bucsu** napja volt a mai nap s m[…] természetesebb, mint hogy[…] örömére ennek, a

szokottnál mozgalmasabb és tarkább volt képe az amugy is élénk kerületnek. A templomban már reggel hat órakor kezdődtek az ájtatosságok. Az ünnepélyes isteni tiszteletet a plébánia-templomban délelötti 10 órakor tartották; sokan voltak a templomban s az első padsorokat a hatóságok fejei foglalták el. A misét Benedikovits Károly köbányai plébános czelebrálta nagy segédlettel, mialatt a templomi énekkar Stegmann Károly A-dur miséjét adta elö; a betéteket és magánrészeket Oleják Károlyné, Zinnauer Emilia, Burghardt Róbert és Bienszky Lipót énekelték. Az istentisztelet után kezdödött az igazi vigalom, mely a hajnali órákban ért véget.

— ***A szervita-rend főkormányzója Budapesten.*** *Corini* András, a szervita-rend Rómában székelő főkormányzója, ma délután fél kettőkor a bécsi gyorsvonattal a fővárosba érkezett. A főkormányzó e hó elején utazott Bécsbe, s ott jelenvolt az 5-én, 6-án és 7-én megtartott szerzetházi főnökválasztásokon. Bécsből a főkormányzó titkárán kivül, kit Rómából hozott magával, vele érkeztek Budapestre *Hiesz* Bonifácz, a szerzetrend magyarországi provincziálisa és a pesti ház perjelje, továbbá *Huber* Benignus, a bécsi ház perjelje, *Jenes* Amandeus a langeki (Ausztria) ház perjelje és plébánosa s *Vrana* Cyrill, a budapesti ház tagja. Az osztrák-magyar államvasut budapesti pályaudvarába a pesti ház több tagja kivonult az érkező főkormányzó elébe. A főkormányzó és kisérete egyenesen a szerviták szervita-téri kolostorába hajtatott s itt szállt meg. A kolostor kapujában a szerzet itthon levő tagjai fogadták őt, teljes számban. Ma délután a főkormányzó a kolostor berendezését tekinté meg s a nap hátralevő részét a ház tagjai társaságában töltötte. Ideutazásának czélja mindenekfelett megtekinteni Budapest nevezetességeit. A főkormányzó ugyanis még sohasem volt Magyarország fővárosában s az a vágy, hogy némileg megismerhesse azt, vonta öt ide. Holnap, holnapután nagyobb sétakocsizásokat tesz Budapesten és környékén s csak szerdán reggal indul vissza az «örök városba». Bécsig vele mennek a bécsi és a langeki perjel is.

— **Ruttkayné Szegeden.** Ruttkayné asszony, mint szegedi levelezönk sürgönyzi, Zomborból, a hol tegnap fáklyás-zenével, tüneményes lelkesedéssel bucsuztatták el, ma délben Szegedre érkezett Halász Olivérnek és a család több tagjának kiséretében. Szegedre való jövetele nem volt bejelentve, mert mint Ruttkayné mondja, kerülni kiván minden föltünést, de mégis fölkeresték Ruttkaynét a függetlenségi párt vezérei, kiknek lelkesedéssel beszélt bátyjáról, Kossuth Lajosról. Szeged városa, melyet kocsin végig nézett, igen tetszett. Társalgás közben hangsulyozta, hogy Kossuth Lajos a főváros mellett a vidéki városok emelkedését ohajtja. A vasutnál sokan felkeresték, a kik ittlétéről értesültek. Délután öt órakor Csabára utazott, honnét Debreczenbe, majd Tátrafüredre megy. Augusztus 24-ikét, Lajos napját, Sátoraljaujhelyen, születéshelyén tölti s ott Matolay Etele alispán vendége lesz. Kossuth Lajostól a Como-tó mellöl levelet kapott, melyben Kossuth azt irja, hogy jól érzi magát.

— **Tua Terezina**, a nálunk is járt hegedümüvésznö, ikreket szült. Mint a «Frankf. Ztg.» irja, a két kis legényke a mult csütörtökön jött a világra. A szép menyecske férje, *Valetta* római iró, állitólag el van ragadtatva s megfogadta, hogy mindkét apró Valettából hegedümüvészt nevel.

— **Baross Gábor Pozsonyban.** Baross Gábor miniszter a személyvonattal reggel 4 órakor váratlanul Pozsonyba érkezett. Cathry vállalkozó mérnök vezetése mellett az állandó hidépitési munkálatokat megtekintvén a várost a 6 órai, zsolnai vonattal elhagyta.

— **Csillaghullás.** Azok, a kik a csillagos ég misztériumai iránt valamennyire érdeklödnek, gyönyörüségüket lelhetik most egy pár napig a rendkivül sürü meteorhullásban, mely valóságos tüzesöként sziporkázik végig a levegön. Két ilyen csillaghullás periodusa van az esztendönek; az egyik augusztus 10-töl 13-ig terjed, a másiknak a tetöfoka meg november 13-ikára esik. Augusztus 10-ike ma van s igy még két-három éjszakán át gyönyörködhetünk a legszebb meteorhullásban; a mire most annál jobb az alkalom, mert a hold egészen fogytán van már s igy a sötét égboltozaton rendkivül ragyogónak látszik a lefutó meteor.

— **A világosi fegyverletétel gyászünnepe.** Aug. 13-át, a világosi fegyverletétel gyászos napjának évfordulóját, minden évben meg szokta ünnepelni Nagyvárad-város közönsége. Negyvenegyedik éve lesz most annak, hogy önkényt mondtunk le ezredéves történelmünk legdicsőbb harczainak folytatásáról. Most azt irják Nagyváradról, hogy ott az olaszi templomban nagy gyászistentisztelet lesz augusztus 13-án. Az istentiszteletre a hatóságok is hivatalosak lesznek.

— **Uj monitor a Dunán.** A közös hadügyminisztérium tengerészeti bizottsága uj dunai monitort rendelt meg az ujpesti *Schoenichen*-féle hajógyárban. Az uj monitornak, mely valamivel nagyobb lesz, mint a *Maros* és a *Leitha* monitorok, a jövö év junius havára kell a szerződés értelmében elkészülnie. Az, hogy a tengerészeti bizottság Magyarországon építteti e hajót, mindenesetre azt mutatja, hogy az itteni hajógyár-ipar minden követelményeket kielégithet. Maga Sterneck tengernagy, a tengerészeti parancsnok gyözödött meg erröl, mikor a delegácziók legutóbbi ülésezése idejében az emlitett hajógyárat meglátogatta s annak versenyképességéröl meggyözödvén, a szerzödést megkötötte vele. Ugyanezen czégnél két uj balatoni csavargözöst rendeltek meg, a melyeket jövö év május havában adnak át a forgalomnak. A két uj jármü vizrebocsátásával régi óhajtása teljesül a Balatonpart lakosságának.

— **Viharok.** A hetek óta tartó nagy hőséget ismét viharok váltják fel az ország különbözö részeiben. Mint nekünk Orosházáról irják, ott négy heti rekkenö hőség és nagy szárazság után tegnap 5 és 6 óra közt nagy zivatar volt. Erös szél fujt és esövel vegyitett nagy szemü jégesö hullt. A zivatar egy fél óránál tovább tartott, s a szölöben nagy kárt okozott. *Mezö-Keresztesröl* irják, hogy azon a vidéken pénteken vihar pusztitott. A kik a budapesti gyorsvonaton utaztak, remegve nézték a kupék ablakaiból az ólomszürkéből koromfeketébe átmenö, gyors rohanásu felhöket, melyek szinte leszakadtak. Egyszerre, Mezö-Keresztes tájékában irtóztató szélroham támadta meg a robogó gyorsvonatot, ugy hogy kénytelen volt futását meglassitani, később pedig nyilt pályán megállani. A zugó szél egy kupé tetejét felszakitotta, s a kik benne voltak csuron vizzé váltak. A szörnyü szél házak tetejét vitte el, nagy élöfákat tördelt ki, a telegramm-oszlopok közül mintegy harmincz darabot döntött le, keresztül fektetve a vasuti sinen, miért is a vonat kénytelen volt megállani, mig a pályát az akadályoktól meg nem tisztitották. Az itéletidö Vánesod, Berettyó-Ujfalu felé huzódott, miközben a terhes fellegekböl galambtojás nagyságu jég hullott, vastag rétegben teritve be a földet. A gyorsvonat Nagyváradra egy órai késéssel érkezett.

— **Tömeges fürdés ruhában.** A palermoi Carini-fürdöben az összes fürdövendégek toilettje áldozatául esett egy mulatságos balesetnek. Mintegy háromszáz hölgy volt együtt a rotundán, midön a padló egyszerre beszakadt s a javában csevegö hölgyközönség a vizbe zuhant. A fürdöintézet személyzete nyomban hozzálátott a mentéshez. Ezzel egyidejüleg a fürdöi vendégsereg teljes parádéban levö férfitagjai is a vizbe vetették magukat s szerencsésen kifogták a teljesen átázott hölgyeket. Azon az egyen kivül, hogy a pompás toilettek tönkre jutottak, semmi más baleset nem történt,

— **Tüzek a vidéken.** Verböczröl irják lapunknak, hogy a mult napokban *Fekete-Patakon* a Ferenczy-féle uradalomban 1300 kereszt gabona leégett. — *Salánkon* (Ugocsamegye) is volt tüz pár nap elött, mely 37 házat és sok melléképületet pusztitott el. Leégett a parochiális ház is; a templomot csupán a lakosság lankadást nem ismerö ébersége mentette meg. A kár nagy, a szerencsétlenség annál inkább sulyosodik a salánkiakra, mert csak nagyon kevés épület volt tüzkár ellen biztositva. Mind a két tüzeset valószinüleg vigyázatlanság következménye. *Román-Bogsánban* (Krassó-Szörény-megye) a füreszgyár e hó 9-én teljesen leégett. A kár 20,000 forint. — *Kisteleken* Kohn Adolf csontosparti majorja leégett. A kár 10,000 forint. — *A moóri tüzvészről* ujabb adatokat kaptunk. A második tüzvész *Pischl* János gazdaember háza közelében támadt. Két utczát s egy sikátort okkupált a tüz néhány másodpercz alatt; oltásra gondolni sem lehetett. Az óriási szélvészre esti nyolczkor következett záporesö oltotta el a tüzet éjjeli 11 órára. Azt a föltevést, hogy a második tüzvész gyujtogatásból eredt, utólag kideritett több adat támogatja. Az a vándorlegény ugyanis, kit a gyujtogatással gyanusitnak, kenyeret kért *Pisch* gazdától s midön ez öt elutasitotta, keserüen felkiáltott: «Megfizet ezért az Isten, vagy ha az nem — hát az emberek!» Mikor a Pischl gazda házatáján a kaza föllobbant, ez a vándorlegény sietve menekült onnan. *Akel* Ignácz fia vette észre elöször a tüzet, a ki épen akkor ment a kazalhoz, hogy almot vigyen az ökrök alá. Látva, hogy a kazal mellett elhelyezett venyigehalom füstölög, apját kiáltá. Az apa szétszórta a venyigekévéket s közöttük egy kabátot talált. *Szalma és tapló volt a gondosan összegöngyölt kabátban, melyet elözö napon a titokzatos vándorlegény viselt.* Csak ekkor gondoltak arra, hogy üldözöbe vegyék. A város határán kivül járt már, a midön letartóztatták. — A szenvedö nép között a nyomor enyhitésére ismét több segélyösszeget osztottak szét. Hazaérkezett a katasztrófa hirére Meszlényi Lajos képviselö is, ki külföldön volt, s fölkereste választóit, hogy tanácscsal és anyagilag is segitse a szerencsétleneket. Az égettek számára 500 frtot adott a sajátjából.

— **A nóna**, mely egy pár hónap elött oly nagy rémülésére volt az embereknek, itt-ott még mindig kisért. M.-Fodorházán a napokban egy tizenkét éves fiu kapta meg ezt a különös betegséget. Négy hétig csaknem szakadatlanul aludt, mig végre meghalt.

— **Magyar iró Oroszországban.** *Szabó* Endre, az *Üstökös* szerkesztője, az *Egyetértés* munkatársa, hosszabb tanulmányutra indult Oroszországba. Mint az orosz irodalom alapos ismeröje és hivatott forditója széleskörü összeköttetésekkel bir az orosz irói társaságban és az orosz ujságok mindig a legmelegebb rokonszenvvel irnak róla. Meglátogatja Oroszország nagyobb városait, kiválóbb politikusait s a jelesebb irókat. Visszatértéig az *Üstökös* szerkesztését *Virág* Béla hirlapiró, a lap régi munkatársa vette át.

— **Gyilkoskeresök.** A trieszti rablógyilkosság tettesét tüzzel-vassal keresik most Európaszerte. A városi rendörség igazgatósága többek közt Marburg város rendörségét is értesitette a gyilkosságról s elküldte a gyilkos személyleirását is, azzal a kéréssel, hogy tartóztassák le nyomban, ha a trieszti futárvonaton a várost érintené. Hetedikén éjjel a város csaknem teljes rendöri létszáma ott állt a vasuti vágány két oldalán, mert Triesztböl ujabb távirat érkezett, a mely arra figyelmeztette a marburgi rendörséget, hogy a gyilkos valószinüleg ez éjszaka érkező gyorsvonaton van. Több sem kellett a marburgi rendöröknek. Át- meg átkutatták az összes vaggonokat, jól szemügyre vették az utasokat, hogy illik-e reájuk a gyilkos személyleirása. Találtak is egy szerencsétlen flótást, a ki elsöosztályu kocsiban utazott, a kire tökéletesen ráillett a gyilkos személyleirása. Szerencsétlenségére nála is ezer forint volt, épen annyi, a mennyit a gyilkos magával vitt. Már le akarták tartóztatni, mikor két másik utas igazolására tovább engedték utazni.

— **Még egy Gotterhalte-históriát** irnak nekünk *Pozsonyból*, a melyből kiviláglik, hogy — ha a bálrendezöségben egy kis erély lakozik — *Gotterhalte nélkül* is lehet föherczegi párt fogadni. Két esztendövel ezelött történt ez a dolog. A jogászifjuság elküldötte volt a maga deputáczióját Herberstein gróf föudvarmesterhez, hogy ennek közbenjárásával Frigyes föherczeget és nejét hivja meg a legközelebbi jogászbálra. *Esterházy* Gyula gróf, a pozsonyi volt föispán fia, a jogászbál akkori elnöke vezette a parádés küldöttséget. A föherczegi pár a legszivélyesebben fogadta a daliás ifjakat s megigérte, hogy a bálon okvetlenül jelen lesz. Néhány nappal később, közvetlen a bál elött, a föudvarmesteri hivataltól meghivást kapott a bál elnöksége. Balsejtelmekkel eltelve vonult föl a deputáczió ismét Herberstein gróf föudvarmester elé, a ki ezuttal fölöslegesnek tartotta az ifjakat a föherczegi párhoz bevezetni.

— Ha jól tudom, — kezdé Herberstein gróf föudvarmester, — a fenségek megigérték önöknek, hogy a bálba elmennek.

— Igen, — válaszolt a küldöttség elnöke, — az ifjuság már tudomásul is vette ezt. Köszönettel és elragadtatással vette tudomásul.

— Értem, értem. Füzte tovább a szót a föudvarmester. Ez nagy megtiszteltetés, elgondolhatják. Remélem, csak tudják önök, hogy ö fenségeiket a Gotterhaltéval szokás fogadni? S hogy a szokás alól nem képez kivételt semmiféle testület, a mely ö fenségeik megjelenésére számitani akar?

— Sajnáljuk, felelé az elnök, Esterházy Gyula gróf, tisztességnek okáért ránditván egyet az inggalérján, ezt a jogászifjuság *nem teheti.* Azután meg ö fenségeik *semmiféle feltételhez* nem kötötték megjelenésüket.

— Ugy! Hát aztán mivel akarják fogadni a fenségeket?

— Van minekünk egy igen szép nótánk. *Magyar* ember ennek hangjai mellett szokta ünnepelni azt, a kit szeret. Ugy hivják, hogy «Rákóczi-induló».

— Um Gottes willen! Hiszen ez forradalmi ének?!

— Szerintünk nem csupán az, replikázott a bátor fiatalember. Mikor a magyar nép *igazán* ünnepel valakit: a Rákóczi-induló mellett teszi ezt, még pedig minden utógondolat nélkül. Mert ez az egyetlen induló, melyben a magyar nép öröme, búja, természete, karaktere a leghivebben van kifejezve.

A föudvarmester e «hallatlan» kijelentésre a monoklit is leejtette szeméről s a következö pillanatban a faképnél hagyta a deputácziót. Szomoruan, leverten távoztak az ifjak — el lévén készülve rá, hogy Herberstein gróf, mint az uralkodó család környezete hasonló esetekben szokott cselekedni, mulhatatlanul beteszi elöttük az ajtót a föherczegi párnál.

Már az ifjusági gyülésnek is bejelentették volt az esetet, midön a föherczegi palotából gyors futár érkezett a bál elnökségéhez, azzal a szóbeli üzenettel, hogy a föudvarmester sürgösen beszélni óhajtana a deputáczióval.

Tiz perczczel később ismét rendelkezésére állt a küldöttség.

— No, mondá a föudvarmester kegyes mosolylyal, kieszközöltem ö fenségeiknél, hogy elengedjék önöknek a Gotterhaltét. S megveregette a vállát Esterházy Gyula grófnak.

A deputáczió meghajtotta magát.

— Azonban csak egy feltétel alatt! Magyarázta tovább Herberstein gróf a dolgot. *A Rákóczyt játszani nem szabad . . . semmit sem* szabad játszani, mikor ö fenségeik a bálterembe lépnek . . . Megtehetik ezt?

— Ha felsöbb helyen igy kivánják, miért ne? A zene elhallgatásában egyébiránt szintén ki lehet fejezni a tiszteletnek azon mértékét, mely ö fenségeiket megilleti.

Igy történt, hogy Frigyes föherczegnek és nejének, Izabella föherczegnönek a *bálterembe léptekor sem Gotterhaltet, sem más darabot nem játszott a zenekar.* Mélységes csönd fogadta öket, melyet hosszantartó harsogó éljenzés váltott föl.

A föherczegi pár igen jól találta magát a bálon elannyira, hogy szokása ellenére éjfélutánig maradt ott és megelégedésének a lehetö legkitüntetöbb alakban többszörösen kifejezést adott.

— **Gyermekgyilkosság.** *Beregszón* a csendörség elfogta a Pareszku növéreket, kik gyermekgyilkossággal vannak vádolva. A szép Tina ugyanis idösb növére, Zarie biztatására, tilos viszonyának gyümölcsét megfojtotta és egy fa alá ásta. Tettét megtudták, s most a két leány a temesvári kir. törvényszék fogházában várja büntetését.

— **Az oroszországi zsidóüldözés következményei.** Megirtuk már, hogy az oroszországi zsidóüldözés következtében onnan a zsidók egy része Algirba meg Braziliába készül kivándorolni. A *Times* ma érkezett számában olvassuk, hogy az üldözött zsidók már megkezdték a kivándorlást. A vilnai kerületből ezer zsidó Braziliába indult. Egy másik nagy csapat pedig a párisi alliance israelite segélyével Algirba igyekszik.

— **Felhöszakadás.** Nikolsburgból táviratozzák, hogy ott tegnap este hat órakor nagy felhöszakadás volt, mely tetemes kárt okozott. A városban a viz több házba benyomult. A nikolsburg-lindenburgi vonalon a forgalom nehány óráig szünetelt.

— **Érdekes történelmi levelek kiadása.** Londonból irják, hogy az angol királyné elrendelte, hogy férjének, a korán elhunyt Albert herczegnek leveleit, melyeket I. Vilmos német császárhoz, akkor még Poroszország regens herczegéhez és Sachsen-Coburg-Gotha Ernö herczeghez irt, kiadják.

— **A trójai ásatások.** A *Hamburger Nachrichten* Schliemannak Bismarck herczeghez intézett s jul. 22-én Trójában kelt levelét közli, a melyben a tudós az ásatásokról ir egyetmást. Pergamos falait már teljesen kiásták. Ezek a falak 20 méter magasak. Négy hatalmas kaput fedeztek föl e falakon. Az alsó városban még ez ideig nem sok fölfedezést tettek, noha hetven ember és három vasut foglalkozik folytonosan a törmelék elszállitásával. A törmelék mélysége a 30 métert meghaladja. Sok idöt vesz igénybe a házak falainak kiásatása, tisztitása és fényképezése. Schliemann a munkát augusztus elsején beszüntette s csak 1891. márczius elsején kezdi meg ujra. Ama kincsekröl, mikkel a trójai gyüjtemény gazdagodik, levelében elragadtatással nyilatkozik a tudós régész.

— **A kolerát** Valenczia tartományban tegnap 36, a városban pedig 3 ember kapta meg. A járvány az óvóintézkedések daczára egyáltalában nem csökken.

Rövid hirek. ***Kis-Báron***, mint nekünk irják, a kutyákat mind agyonlötték, mert egy veszett eb sokat megmart közülök. — ***B.-Mezö-Keresztesről*** irják, hogy Komádi határában az Örley-féle puszta, mely csupa tözeg, meggyult. Az oltás körül nagy erőfeszitéssel fáradoznak. — ***B.-Szt-Mártonban*** Joó Gábor meg akart fürdeni a Berettyóban. Addig lubiczkolt, mig beleesett egy gödörbe. Uszni nem tudott s igy belefult a vizbe. — ***A csomafáji*** határban e hó 3-án este erdöégés volt. A tüz keletkezésének oka ismeretlen. — ***Fibisen*** Kovács Szima odavaló csösz agyonverte Forge Alexa 16 éves féregyházi suhanczot, mert a tilosba vitte legeltetni a lovát. Kovácsot elfogták. — ***Verböczön***, mint nekünk irják, a vérhas járványosan dühöng. — ***A blovicsi*** vasuti katasztrófa összes sebesültjeinek a száma ötven.

= **Vigyázatlan kocsis.** Ma délelött *Kis* Sándor 23 éves kocsis a hold-utczán haladva épen akkor akart a gyapju-utczán áthajtatni, mikor a váczi-körut felöl jött arra a villamos vasut. Lovai szerencsésen tul is mentek már a vágányon, de a kocsit a villamos vasut vonata felboritotta. A kocsis messzire elröpült, s mozdulatlanul maradt a közepen. A vigyázatlan ember oly szerencsétlenül esett, hogy koponyáját is bezuzta és agyrázkódást szenvedett.

= **Késelö napszámosok.** A külsö váczi-ut 1692. szám alatt levö Neufeld Bódog-féle korcsma elött az éjjel Bajzik István és Légner István napszámosok boros fövel belekötöttek Ramada György napszámosba s a verekedés hevében többször megszurták. Ramadát, kinek sebei sulyosak, a mentök a Rókus-kórházba vitték.

= **Eltüntek.** *Márk* Lajos sárkereszturi születésü 29 éves nötlen lakatoslegény felsö erdösor-utcza 50. sz. lakásáról jul. hó 30-án, — *Szlani* János olmützi szül. vasöntö-segéd pedig e hó 1-én távozott el kalvária-u. 21. sz. a. lakásáról s azóta egyikük sem került meg.

= **Duhajkodó vendégek.** *Spargl* J. vasöntö több társával részegen tért be az éjjel a Szabolcs-utcza 10. szám alatti Kollár-féle kávéházba. Spargl csakhamar garázdálkodni kezdett, mire a kávés pinczérei segitségével kituszkolta öt helyiségéböl. Társai ezt látva felugráltak s a billiárd-dákókkal beverték az ajtókat, ablakokat, a poharakat, üvegeket és más edényeket pedig a földhöz vagdosták s mindent összezuztak a mi utjokba akadt. A garázda emberek a segitségül hivott Kocsis János rendört is elverték s azután megszöktek.

A Kölcsey-ünnep.

(Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.)

Szatmár, aug. 10.

Csekén, Kölcsey Ferencz hamvainak nyugvóhelyén, folytatta ma Szatmármegye közönsége a Kölcsey-ünnepet. Szatmárról s a környékről nagy számmal vonultak ki a megye e községébe azok, a kik a költö sirjánál is le akarták róni a kegyeletnek adóját. A megye elökelösége, a vidék értelmisége tekintélyes módon volt képviselve. Az ünnep délelött 11 órakor kezdödött. A költö sirjánál elsönek *Lévay* József a Kisfaludy-társaság kiküldött képviselöje emelt szót s a következö beszédet mondotta:

Leteszem Kölcsey sirjára a Kisfaludy-társaság koszoruját. Jeléül teszem le ama hódolatnak, melyet társaságunk az ö neve és érdemei iránt táplálni meg nem szünt; jeléül ama szellemi kapcsolatnak is, mely által magunkat az ö tiszta nemes lényével s fenkölt müködésével folyvást összeköttetésben érezzük.

A Kisfaludy-társaság ugyanis, melynek nevében és képviseletében szólok, mindjárt megalakulása után (1837.) elsö rendes tagjai sorába emelte Kölcseyt, akinél azok közt egy sem volt arra termettebb és készültebb, hogy a társaság kitüzött czéljait eredményesen szolgálhassa. Ihletett költö és széles látkörü müfilozóf, mestere a szép izlésnek, müvészi szónok és bübájos nyelvü stiliszta.

A gondviselés azonban nem engedte neki, hogy fényes nevénél egyébbel járuljon az uj irodalmi kör értékének emeléséhez. Már a következö év (1838) augusztus 24-én ö lett ifju társaságunk elsö halottja s megürült helyét a tagok sorában az ö mindenek fölött szeretett barátjával Szemere Pállal töltötték be.

Ámde, tisztelt közönség, a mulandóság nem veszi el tölünk végkép és mindenestöl azokat, a kik életöket magas czéloknak s el nem mulandó erkölcsi eszméknek áldozták. Örökség gyanánt maradnak utánok az eszmék és czéljok, melyekért lelkök egész hevevel küzdöttek, söt fennmarad megtisztult szellemi alakjok is, hogy intse, buzditsa az utókort fölemelni és tovább lobogtatni azt a zászlót, mely az ö elhidegült kezökböl kiesett.

Ime, tisztelt közönség, Kölcsey Ferencz születése után egy század mulva is ujult erövel gyul ki a hálás kegyelet és emlékezet az ö magasztalására. Szatmármegye lelkes közönsége önmagát is megtisztelö ünnepet szentelt nagy fia emlékének, a kinek valamint hatása és fénye az egész nemzetre kiáradott, ugy ünneplésének örömzaja sem maradhatott szeretett megyéje szük határai közt, hanem hazaszerte visszhangra talált sziveinkben. Es eljövénk közelböl és távolból hódolatot tenni az ö szellemének s abban az örök szép és örök jó, a szabadság és a honszeretet örök eszméinek! Arczképét és szobrait szent lelkesedéssel vette körül az ünneplök serege s virágokkal és koszorukkal halmozta a virágtalan és koszorutlan életért. Magasztos érzelmek közt látogatott el ime a csekei sirhoz is, hogy lefizesse a kegyelet és hálás emlékezet adóját az ott nyugvó lánglelkü honfi és költö porai felett, hogy önérzetesen s fenn dobogó kebellel adjon feleletet a halottnak a kérdésekre, melyeket egykor az élö hangoztatott nemzeti nyelvünk miatti tünödéseiben: «és ti hivek hol vagytok? hol a hála, mit a hazától érdemlétek? hol a könny, mely szentté tenné a sirdombot, mit hamvaitok felett a mindennapi szokás szüken hányatott»? . . . Oh! tekints alá most egedböl, dicsöült társunk! és lássad kibékülve, hogy mert hiv valál, sirod felett itt vannak a hivek, itt van a hála, itt van a könny, mely emlékedet áldva buzog fel szemeinkben!

Nem lehet czélom e helyen mérlegelni a hatást, melyet Kölcsey irodalmi s politikai müködésével közéletünk és irodalmunk fejlödésére gyakoroll. Nem lehet czélom szemlélt tartani költöi és egyéb müvei felett, melyekkel nevét maradandóvá tette nemcsak saját kora, hanem a késö utókor elött is. Én elöttem e sirnál az egész ember lénye, egységes alakja lebeg, melyet hosszu küzdelem, a közjóért önmagát emésztö élet, a költészet és a komoly való müvészi keze alkota meg s melynek minden vonása annál mélyebb rokonszenvre és tiszteletre indit, minél közelebb járulok hozzá.

A honfit és a költöt ünnepeljük, bátran hozzá tehetem, hogy ünnepeljük az embert is.

Ki szolgálta valaha a közpálya férfiai közt több odaadással eszményeit? Kinek volt valaha köztünk mindent magába foglaló kizárólagosabb ideálja a haza? melynek szerelme féltö aggodalma oly meghatón zeng ujra meg ujra érzékeny lantja hurjain. Int, vádol, buzdit s szive mélyéböl sóhajtja, hogy nnak omladékain reszketve fogna szétomolni. Majd ihletett jót szemmel pillant a jövöbe, midön közeledni látja ama mesés kort — én azt mondom a mi «névtelen félisteneink» korát — melyben

Rohan mint ár, a győzelem
Kelettöl nyugotig;
A láncza zug, — a lobogót
Magas szellők viszik.
Ledőlt országok hamvain
Egy szebb hon támad fel,
Mely lelket tölt, mely szivet ráz
Neve zengésivel.

Oh bizonynyal imádott tárgya volt neki ez a szenvedö szép haza; tárgya és czélja érzelmei és gondolatai összességének s egész életének s annál höbben szoritotta azt kebléhez, minél közelebbröl ismerte és érezte szenvedéseit.

«Ime ez a haza — igy ir naplójában, midön mint országgyülési követ az elötte álló feladat nagyságán tünödött, — ime ez a haza, mely gyermekségem álmaiba, mely ifju- és férfikorom érzelmeibe lángvonásokkal szövé szent képét; ez a haza, melynek dicsöségéért meghalni oly régi s oly szép gondolata volt lelkemnek, s melynek háromszáz évü sebeit szivem alatt ezerszer érzém megujulni.» . . .

Igy a költészet és a hazafiság egy szép egészszé olvadott az ö alakjában. Amannak zöldelö virányai még akkor is üditgették lelkét, midön emennek sivár küzdelmei között elzsibbadott. Mert a mint az irói csendes munkásságból a viszonyok kényszerü nyomása alatt, politikai térre lépett, mintegy távolba vonulni látszott elötte a merengö muzsa. A politika, mely annyi költöi tehetséget, annyi szivnyugalmat és boldogságot csalt már magához áldozatul, öt is zajló örvények közé sodorta s mint kedvencz tanitványa, e megye egyik nagyreményü fia Pap Endre emliti «szive már csak pihenni járt a szentelt ligetekbe, de maga nem lakozék ott többé s a csalogány zengésétöl szoktatta magát a világi zajhoz, melytöl husz évig elvonult!»

Pályája a férfi kor teljében szakadt meg. A soha nem nyugvó s magasra törö szellem korán széttörte gyenge porhüvelyét. Mélyen érzö nemes szivének s föllengö elméjének dus kincsei itt maradtak müveiben mindnyájunk drága örökségeül. Söt itt maradt azokban az ö földi gyarlóságától megtisztult eszményi alakja is, melyet az irói dicsöség mellett az erény s az erkölcsiség tiszta fénye sugároz körül. Ha müveiböl mindenha gyönyört és bölcs tanuságot merithetünk; életéböl bizonnyal ép annyi fölemelö érzéseket. Mert ö benne *költöt* és *hazafit* nem hazudtolta meg az ember.

Ily magasztos érzésektöl eltelve állunk sirod körül dicsöült jelesünk! itt, hol poraidat több mint egy fél század óta birja és rejti a mulandóság. Ide jöttünk hozzád emlékezni, dicsöiteni, lelkesedni. Mert az igazi hazaszeretet gyökerei nemcsak a föld felett, nemcsak a mai nap küzdelmeiböl és reményeiböl szivjuk az éltetö eröt: lenyulnak azok e végett a sirok mélyébe is melyekben egy kiégett hü sziv hamvai nyugszanak.

Vedd bizonyságtételünket arról, hogy szeretett hálás megyéddel a nemzet jobb része egygyé olvadt a te dicsöitésedben! Vedd megnyugtató elégtételül ott fenn ama láthatatlan világban, hogy a miért itt e földön minden csepp véred buzgott s életed fáklyája ellobogott, ez a sokat szenvedett haza üdülni kezd immár, mi pedig a te fényes példádat követve egyesült erövel küzdeni fogunk, hogy eröben, erkölcsben hatalmassá és boldoggá is legyen.

Fogadd jó néven végre azt is, hogy sirodra én tettem le a hálás kegyelet egyik koszoruját, én a te tündöklö nyomaidban járó gyönge epigon, a kit bár sors és tehetség, kor és egyéb viszonyok nagy messziségbe állitottak utánad: de mégis hasonlóddá tettek annyiban, hogy mint hajdan te, én is egy hazafias szép megye köztollát tartom kezemben és mint te, én is a muzsa szolgálatában lelkesedem az örök szép eszméjéért, a nemzet felvirulásáért és sirodon zenditem meg lantomat.

Rendülj örömtöl, néma földkebel!
Mely itt az ö szent hamvát rejted el,
Érezd e nemzet dobbanó szivét,
Midön ünnepli leghivebb hivét
És bölcsejétöl sirjáig kiséri
És száz évét egy pillanattal méri
S ha eddig zord, göröngyös volt az ut
Sirjára tesz most hálakoszorut.

Lángzó kebellel jégkeblek között,
Csalódások szirtjébe ütközött . . .
Körülvevé borongó éjszaka,
De volt az ég boltján sarkcsillaga;
Könyüs szemmel mindig csak arra nézet
És az vezette, mint csodás igézet, —
Az volt erö forrása szüntelen,
Sark-csillagod, égö honszerelem!

Alakját a föld szennye és pora,
Nem érinté, nem lepte meg soha . . .
Ös bérczetö mely dicsfényben mosolyg,
A mig alatta köd s felhö gomolyg. —
Midön leroskadt, ah! bizony valót szólt:
Az a sohaj, hogy nem közénk való volt, —
Finomabb lénye a menynyel rohan,
Bus vándor a bus földi hantokon.

A szellem, oh! leng töle még felénk,
Kik vész után biztosb ösvényt lelénk;
Még lantja zeng, mélázva a dalon,
Mintha pengetné gyenge fuvalom, —
Csodás szép összhangját el nem felejti,
Szivünket édes ámulatba ejti,
Velökig hat siró, intö szava
S mind annak lelke egy szó: a Haza!

S fölzsendül a mag, melyet szerte szórt
A honfi munka nem hiába volt
S az aggó kétség, a félénk remény
Az önmagát emésztö érzemény:
Oh vajha még a mennyben is örülne
S halvány arczán a fölleg felderülne,
Hogy e nemzet, melyet imádva lát,
Letette immár özvegy fátyolát.

Letette! és derengöbb ég alatt
Kinyilt pályán emelt fövel halad
S midön a multra vissza-visszanéz
Megrázkódik . . . s feszül a sziv, a kéz
Zászlója már buzditva leng a légben
A szabadság megifjitó szelében
S ha érte küzdve gyözelmet nyerünk,
A költö lelke együtt győz velünk.

Az ünnepi beszédet s alkalmi költeményt nagy figyelemmel hallgatta a közönség, s mikor Lévay bevégezte hatásos költeményének szavalását, lelkes éljenzés hangzott fel.

Ezután Szatmár-Németi város nevében dr. *Farkas* Antal ügyvéd, városi bizottsági tag szólalt fel és lelkes beszéd kiséretében koszorut tett Kölcsey sirjára. Következett a különféle hatóságok, testületek és egyesek kegyeletének lerovása; sorban járultak a képviselök a sirhoz, melyre letették koszoruikat. Végül Szatmárvármegye részéröl *Isaák* Dezsö országos képviselö mondott lendületes beszédet s a megye nevében koszoruzta meg a megye nagy fiának sirját. Ezzel a kegyeletes ünnep véget ért.

SPORT.

— **Távirdahivatal a lóversenytéren.** A magyar lovaregylet igazgatóságának sikerült a posta és távirdaigazgatóságnál kieszközölni, hogy a lóversenytéren ezentul fiók-távirdahivatal fog a versenyeket látogató közönség rendelkezésére állani a rendes dijtételek mellett. A versenytérre irányitandó sürgönyök «Budapest versenytér» czimmel látandók el.

Budapesti nyári lóversenyek.

— Elsö nap. —

— Augusztus 10.

Megint csak népes lett a gyep, mely vagy három hónapig árva volt és elhagyatott. Megnépesültek a tribünök minden rangu és állásu sportbarátokkal, megtellettek az istállók szilaj, tüzvérü nemesparipákkal, tolongtak a mérlegelö körül a czifra dresses jockeyk, a versenylovak csodás ügyességü kormányzói. A tribün elött meg hosszu sorokban helyezkedtek el a fogatok meg bérkocsik százszámra, s köztük töméntelen rendör mászkált, nagy-komoly buzgósággal csinálva a rendet.

Szóval megint elérkezett a lóversenyidö, s versenytéren belül és versenytéren kivül megint csak olyan az élet, mint minden esztendöben, lóversenyek idején. Kisebb számu és kevésbbé elegáns a publikum ugyan, mint akár tavaszszal, akár öszszel, hanem azért ma is voltak annyian a versenytéren, ahány ember két hét alatt se fordul meg a föváros összes szinházaiban. S a kik künn voltak a versenyeken, ma is csak ugy látogatták a totalisateur bódéit, ma is csak ugy bebeszóltak a mister Milles, mister Walpoole, mister Murat és Herr Viktor Silberer bookmakerek rekesztékjeibe, mint mindenkor versenyek idején. Angyalfejes kék, zöld bankók röpködtek szerte a levegöben, olyan nagy summákban, hogy de boldogok lennének moóri és egyéb hajléktalan, éhezö tüzkárosultak, ha csak a fele is hozzájok kerülne kenyérre, életre.

Maguk a versenyek nem voltak kiválóan érdekesek, mert se nagy dijak nem kerültek eldöntésre, se jelesebb képességü lovak nem voltak a versenyekben. Hanem mindezekért kárpótlásul olyan nagy mezönyök voltak, a minökre csak nagy ritkán volt eset a budapesti gyepen. Szinte csupa tuczatos mezönyök állottak a starter elé, ami nehézzé tette ugyan a favorite-választást, de viszont jókora totalisateur osztalékot biztositott a nyeröknek. S ez minden valószinüség szerint igy lesz az egész hat napos meeting alatt, mert az idei nyáron olyan nagy számban hozták Budapestre a versenylovakat, a milyen nagy numerusra a legöregebb lovaregyleti ajtónállók se emlékeznek. Már most is háromszáz felé jár a „Budapestre hozott versenylovak száma, s mivel ezeket a lovakat nem hozták hiába ide, valószinü, hogy majdnem valamennyit látni fogjuk a versenypályán. Ma már *ötvenegy* lovat volt alkalmunk látni, csak az a kár, hogy majdnem mind megannyi a gyengébb fajtájuak közül való volt.

Az egyes versenyekben majdnem mindig a kedvencz lovak lettek a györtesek. Az egyetlen kivétel a 3000 frankos államdijért való versenyben történt, a mikor az «auf»-os *Bojtár* nem felelt meg a várakozásnak s a mellözött *Baka* lett elsö. Ez a meglepetés azonban Bojtár «nevére nem vet árnyat», mert a vereséget menti az a körülmény, hogy a kedvencz megsántult.

Külsö országból érkezett lovakat is láttunk. *Marghiloman* romániai földbirtokos hozta el két versenylovát, a két éves *Saint-Cyrien*-t és az öt esztendös *Loterie*-t, az elöbbi a kétévesek omniumában, a másik a handicapban tett kisérletet. Az oláh lovak azonban nem nagy szerencsével vitték a nemzeti szineket, mert a kék-sárga-vörös dress mind a két versenyben legeslegหátul vergödött be. Ha az olasz Bajardó sem külömb külföldi, mint ezek, akkor aligha lesz veszedelmes a magyar lovakra.

A versenyek között a legérdekesebb küzdelem az eladó versenyben volt, melyért tiz lovat nyergeltek. A finish nagyon heves küzdelem volt a kedvencz *Saturn*, *Swist* (olvasd *Mollináry*), *Rocket* és *Bartolo* közt. Az elsö kettö holtversenyben nyerte közösen a dijat, mig a másikat nem is orrhosszal, hanem hajszálak vastagságával mögöttük haladtak el a birói páholy elött. A nézök közül persze a birói döntés elött senki se tudta biztosan, hogy melyik ló lett a nyertes, s ez váratlan alkalmat szolgáltatott holmi kézbe esö fogadásokra.

Az akadályversenyben, mely a hosszas nehézkes startolások miatt csak hét óra tájban került sorra, hat ló indult kényelmes ügetéssel a hosszu pályának. Három versenyló és három katonaló volt a versenyben, de csakis a versenylovak közül eshetett a választás. Ezek: *Kincstár*, *Geschäftsfreund*, és *Vidor*, a mely utóbbi azonban csakhamar kikerült a versenyböl, mert a sövénynél *elbukott*. Mire jockeyja *Faiers* talpra állott, Vidor már messze járt a többi

versenyzővel egy sorban, és jockey nélkül pompásan átugrálva az akadályon, egész kifogástalanul megtette az utat a birói páholytól. Három versenyzőt könnyü szerrel le is gyürt az ambicziózus paripa, s ha könnyelmüen le nem dobja magáról a terhet, helyet kapott volna.

Egy kis botrány is történt a mai verseny alatt, csakhogy jóval kisebb kaliberü, mint a tavalyi Stern-Kutschenbach-eset. A nagy tribün látogatói közül egy elegáns fiatal ember, nyilván totalizatör-nyereségek örömére, kissé sokat talált a buffetben pezsgőzni, s egyéb mulatság hiányában ismeretlen szomszédnője elefántcsont-nyelü napernyőjét kettétörte egy uri ember fején. A passzióját azonban nem ismételhette meg, mert a rendőrök hamar karon ragadták, s kissé tulságos buzgalommal kituszkolták a versenytérről.

A mai versenyek eredményéről a következőkben adunk számot:

I. *Kétévesek eladó versenye.* 1000 frt. Táv. 950 m. A tizenkilencz nevezett közül a következő tizenkettő futott: Gr. Apponyi Antal pm. *Alfonso.* Mr. C. Phipps sm. *Old Ireland.* Capt. Roman sm. *Sonderbar.* Br. Üchtritz Zsigmond pm. *Jonathan.* Gr. Henckel Hugó sk. *Liselotte.* Gr. Choloniewski E. örn. pk. *Mitra.* Gr. Zichy Béla sm. *Merry Lad.* Gr. Erdődy Károly sm. *Ischl.* Gr. Károlyi István sk. *Szüzleány.* Blaskovics Ernö sm. *Fillér.* Blaskovich Miklós pm. *Roham.* Br. Springer Gusztáv pm. *Moët.* Első lett canterben egy hosszal nyerve *Alfonso,* második az erősen favorizált *Old Ireland,* harmadik nyakhosszal mögötte *Sonderbar.* — Idő 59 mp. — Totalisateur 5 : 25. — Helyrefogadások: I. 25 : 52, 25 : 38. — 50 kros helyen 1 : 6. — 30 kros helyen 1 : 6. A többi ló quótája győzelem esetén: Old Ireland 5 : 14, Liselotte 5 : 44, Sonderbar 5 : 46, Merry Lad 5 : 47. Jonathan 5 : 111, Fillér 5 : 125, Moet 5 : 131, Roham 5 : 141, Mitra 5 : 156, Ischl 5 : 209, Szüzleány 5 : 471. Könyvfogadások: Old Ireland és Alfonso 2½ : 1, Sonderbar és Liselotte 6 : 1, Merry Lad 8 : 1, Fillér, Roham, Mitra, Ischl, Szüzleány, Moet és Jonathan 20 : 1. Versenyérték: 1000 frt a nyerőnek, 555 frt a másodiknak, 50 frt a közös segélyalapnak. — A nyertes 5100 frtért visszavásároltatott.

II. *Államdij.* 3000 frank aranyban. 3 éves és id. kontinentális mének és kanczák számára, franczia lovak kivételével. Táv. 2400 m. Öt ló startolt, még pedig: Br. Springer G. 3 é. sm. *Baka,* Blaskovich E. 3 é. pm. *Merész,* gr. Apponyi Antal 3 é. sm. *Bojtár,* örgr. Pallavicini B. 3é. pm. *Titus,* gr. Károlyi Istv. 3 é. pm. *Bőgençe.* Első lett küzdelem után félhosszal nyerve *Balta,* második *Merész,* messzire elmaradva rossz. harmadik *Bojtár.* Idő: 1 p. 43 mp. — Totalisateur: 5 : 46. — Helyrefogadások: I. 25 : 80, II. 25 : 52. — 50 kros helyen: 1 : 7. — 30 kros helyen 1 : 5. A többi ló quótája győzelem esetén: Bojtár 5 : 9, Merész 5 : 18, Titusz 5 : 41, Bőgençe 5 : 127. Könyvfogadások: Bojtár 1½ reá, Merész 3 : 1, Titusz 5 : 1, Baka 7 : 1, Bőgençe 12 : 1. Versenyérték: 1200 frt a nyerőnek, 375 frt a másodiknak. Pallavicini B. örgr. hamis szinek miatt *25 frt birságban* elmarasztaltatott.

III. *Kétéves Omnium.* 3000 frt. Minden 2é mén es kancza számára. Távolság 950 m. Hetes mezőny állt a starter elé, még pedig futottak: Gr. Henckel Hugó sk. *Nini,* gr. Trauttmansdorff L. fm. *Morisco,* Blaskovich Miklós sm. *Botond,* gr. Stubenberg J. sk. *Tableau,* Blaskovich E. sm. *Fortély,* Capt. Violet stpk. *Torna,* Marghiloman sm. *Saint-Cyrien.* A start csak negyedórai késedelmezés után sikerült. Első lett másfél hosszal könnyen nyerve *Nini,* második az erősen favorizált *Merisco,* harmadfél hosszal hátrább harmadik *Botond.* — Idő: 58²/₅ mp. — Totalisateur: 5 : 29. — Helyrefogadások: I. 25 : 56. II. 25 : 35. — 50 kros helyen 1 : 5. — 30 kros helyen 1 : 5. — A többi ló quótája győzelem esetén: Morisco 5 : 10, Fortély 5 : 29, Tableau 5 : 43, Botond 5 : 64, Saint-Cyrien 5 : 94, Torna 5 : 125. — Könyvfogadások: Morisco 1½ reá, Fortély, Nini és Tableau 5 : 1, Botond és Torna 12 : 1, Saint-Cyrien 20 : 1. — Versenyérték: 3000 forint a nyerőnek, 430 forint a másodiknak.

IV. *Handicap.* 1500 frt. Minden 3é. és id. ló számára. 11 ló startolt, azonban csak félóráig tartó kisérletezés után. Indultak: Ifj. gr. Esterházy Móricz 4é. stp. her. *Warrior,* Blaskovics E. 3é sk. *Kényes,* Col. Anthony 3é. pk. *Kate,* Péchy A. 5é. pm. *Rusnyák,* Lov. Stern R. 3é. sm. *Moderate,* Söllinger R. száz. 3é. sm. *Adam,* Gr. Baworowski E. 3é. pm. *Himawat,* Marghiloman S. 5é. pk. *Loterie,* Capt. Violet 3é. pk. *Aranyka,* gr. Henckel H. 3é. pk. *Németleány,* gr. Festetics Tassilo 3é. sm. *Éljen.* Első fél hosszal könnyen nyerve *Warrior,* második *Kényes,* másfél hosszal hátrább harmadik *Kate.* Idő: 1 p. 42 mp. — Totalisateur: 5 : 25. — Helyrefogadások: I. 25 : 75, II. 255. — 50 kros helyen 1 : 5. 30 kros helyen 1 : 5. A többi ló quótája győzelem esetén: Aranyka 5 : 22, Éljen 5 : 29, Rusnyák 5 : 31, Moderate 5 : 78, Kate 5 : 80, Kényes 5 : 126, Németleány 5 : 124, Himawat 5 : 140, Loterie 5 : 314. Könyvfogadások: Éljen 3 : 1, Warrior és Aranyka 5 : 1, Moderate és Kate 6 : 1, Adam 7 : 1, Rusnyák 8 : 1, Kényes és Németleány 12 : 1, Loterie 20 : 1. Versenyérték: 1500 frt a nyerőnek, 690 frt a másodiknak

V. *Eladó-verseny.* 1000 frt. 3é. és id. lovak számára. Táv 950 m. Futottak: Gr. Erdődy Károly 5é. s. m. *Swist,* Gr. Henckel Hugó 5é. s. her. *Saturn,* Gr. Károlyi Gyula 3é. f. m. *Bartolo,* Lov. Stern R. 3é. p. k. *Rocket,* Br. Üchtritz Zsigmond 4é. p. m. *Gluck,* Lov. Scazighino 5é. stp. m. *Through,* Gr. Apponyi Antal 3é. stp. k. *Paulette,* Mr. C. Phipps 3é. p. m. *Sophocles,* Gr. Baworowski E. 3é. p. k. *Alexandra* (félv.) Gr. Stubenberg J. 3é. p. k. *Hydra* Erős küzdelem után *Swist* és *Saturn holtversenyben* érkeztek be az első helyre, orrhosszal mögöttük harmadik *Bartolo,* még egy orrhosszal hátrább negyedik *Rocket.* Idő; 58³/₅ mp. — Totalisateur: Swist 5 : 15. Saturn 5 : 8. Helyrefogadások: I. 25 : 55, II. 25 : 48. — 50 kros helyen Swist 1 : 2, Saturn 1 : 2. — 30 kros helyen Swist 1 : 2, Saturn 1 : 2. A többi ló quótája győzelem esetén: Gluck 5 : 18, Paulette 5 : 30, Through 5 : 79, Hydra 5 : 89, Rocket 5 : 144, Sophocles 5 : 161, Alexandra 5 : 289. Bartolo 5 : 331. Könyvfogadások: Gluck 3 : 1, Saturn 3½ : 1, Paulette és Swist 6 : 1, Through és Hydra 8 : 1 Alexandra, Sophocles, Bartolo és Rocket 12 : 1. Versenyérték: 500—500 frt a győzteseknek, azonkivül a második pénz fejében 330 frt megosztva. A nyertesre ajánlat nem történt.

VI. *Akadályverseny.* Handicap 1000 frt a nyerőnek, 200 frt a 2-iknak. Táv. kb. 4000 m. Hat ló indult. Gr. Esterházy Miklós 4é. s. her. *Geschäftsfreund,* gr. Kinsky Zdenko 4é. s. m. *Kincstár,* gróf Montjoye fhdn. id. p. m. *Hannibal,* gróf Kinsky Ferd. főhdn. 5é. s, her. *Vidor,* gr. Blücher 6é. *p. k.,* Szalay B. főhdn. 6é. pk. *Harakin,* A sövényároknál *Vidor elbukott* és lovas nélkül folytatta a futást minden akadályon keresztül. Első lett három hosszal könnyen nyerve *Geschäftsfreund,* második *Kincstár,* harmadik *Hannibal,* azonban vagy husz hosszal elmaradva. Totalisateur: 5 : 12. Helyrefogadások: I. 25 : 33. II. 25 : 34. — 50 kros helyen 1 : 2. — 30 kros helyen 1 : 2. A többi ló quótája győzelem esetén: Kincstár 5 : 19, Hanakin 5 : 49, Hannibal 5 : 110, Moulsey-k. 5 : 115, Vidor 5 : 219. Könyvfogadások: Geschäftsfreund 1¾ : 1, Vidor 2 : 1, Kincstár 3½ : 1, Hanakin 10 : 1, Moulsey-k. és Hannibal 12 : 1. Versenyérték: 1000 frt a nyerőnek, 525 frt a másodiknak. Gr. Blücher hamis szinek miatt 10 frttal birságoltatott.

EGYLETEK, TARSULATOK.

— **A IV. egyetemes tanitó-gyülés** ünnepségeit már megállapitották. A kiküldött bizottság *Göndöcs* István elnöklete alatt tegnap délután tartotta meg ülését s az ünnepségek sorozatát a következőkép állitották egybe. Az első napot (aug. 21.) *Mátyás* király emlékének szentelik. A nagy királyról *Csánky* Viktor emlékbeszédet tart s az ünnepélyen elszavalják *Pósa* Lajosnak ez alkalomra irt költeményét. A második napon (aug. 22.) a kegyelet adóját rójja le a hazai tanitóság. Testületileg kivonul a kerepesi temetőbe s leleplezi *Márki* József tudornak a tanitóság által felállitott sirkövét s megkoszorúzza a nagy emberbarát *Rökk* Szilárd sirját. Márki sirjánál *Száva* János. Rökk sirjánál pedig *Göndöcs* István szavalja el Pósa Lajos alkalmi költeményét. E napon megkoszoruzzák még *Eötvös* József báró emlékszobrát is. A harmadik napot (aug. 23.) az ó-budai hajógyár és az aquincumi ásatások megtekintésére forditják. A tanitógyülés rendező nagy bizottsága tegnapi üléséről utólag még megemlitjük, hogy a déli vasut igazgatósága a bizottságnak megigérte, hogy István napján mérsékelt áru menetjegyeket ad ki. A gyülés költségeinek fedezésére eddig befolyt 4127 frt 6 kr. Ebből 1118 frt 50 kr. adakozás, 1700 frt 56 kr. gyüjtés. 1308 frt pedig tagsági dij. *Csapodi* István drt, *Csánky* Dezső drt, *Stadler* Károlyt *Pósa* Lajost és *Leipziger* Vilmost tiszteletbeli tagokká választotta a bizottság.

— **A berlini orvosi kongresszusról** jelentik mai táviratainkból: A nemzetközi orvostani kongresszust Virchov tanár ma bezárta. Beszédére a kongresszuson képviselt országok nevében egy-egy képviselő válaszolt. Utolsónak Baccelli szólt latin nyelven. A kongresszus elnökeit ma délben Auguszta Viktória császárné fogadta Elbájoló nyájassággal társalgott a tudósokkal, köztük Listerrel, Virchovval, Csatáryval, Leydennel. Csatáry Lajosnak a kongresszuson tartott előadását kegyesen elfogadta. — A kongresszus tagjainak tiszteletére tegnap rendezett bucsuünnepély a Kroll-féle helyiségekben fényesen sikerült. A vendégek nagyszerü ovácziókban részesültek. A szinházi teremben tartott hangversenyen, melyben belföldi és külföldi müvészek vettek részt, több mint 6000 hallgató volt jelen. A kertben zenehangverseny volt. Az ünnepi beszédet *Becker* egészségügyi tanácsos tartotta. *Virchov* tanár bucsubeszédet mondott, melyet nagy lelkesültséggel fogadtak.

— **Zászlószentelés.** A budapesti kövezőlegények betegsegélyző és temetkezési egyesülete ma tartotta zászlószentelési ünnepét. Az egyleti tagok testületileg vonultak a belvárosi plébánia-templom elé a zászlóanyával, Obendorfer Józsefnével, ki ötfogatu kocsin ült. Az egyházi szertartást *Kirchner* Károly káplán végezte. Az ünnepséget a Széchényi-sétatéri kioszkban hangverseny és táncz rekesztette be.

— **Az 1848/49-es honvédegyletek országos központi bizottsága** f. hó 12-én kedden délután 4 órakor az első magyar általános biztositó-társaság tanácstermében ülést tart.

— **Zászlószentelés Aradon.** A *Concordia* jótékony egylet zászlószentelése — mint nekünk Aradról sürgönyzik — ma fényes nagy közönség előtt ment végbe a városligetben. Kristyóry Jánosné, a kiállitás elnökének neje, mint zászlóanya pompás szalagot tett a remek szép, bordó zászlóra. A ligetben végbement szegbeverésnél a polgármester és városi kitünőségek vettek részt. Csécsi ref. lelkész emelkedett szellemü beszédet mondott. A tribünön diszes, nagy közönség volt jelen. Salacz kir. tanácsos polgármester, Kerschek ezredes, Goldis Román, Protosinczel Zatyko róm. kath. lelkész, az összes intézetek, egyletek vertek be szeget. Flam elnöknek beszéde nagy tetszést aratott. Este 7 órakor a ligetben bankett volt sok felköszöntővel. Utána bál következett. Az egész társadalom lelkes rokonszenve kiséri az ünnepélyt.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A meglopott patriárkha.** Ujvidékről táviratozza tudósitónk: Dr. *Gruics* János ujvidéki szerkesztő bünügyére vonatkozólag a *Szrbszki Narod* állitólag teljesen megbizható forrásból arról értesül, hogy az eljárást Gruics ellen már május hónapban megszüntették volna, azonban a horvát bán egy május 20-án kelt és a magyar kormányhoz irt átiratával keresztülvitte, hogy az ügyészség megszüntető inditványát visszavonta és e helyett pótvizsgálatot inditványozott. Az ujvidéki törvényszék a pótvizsgálatot elrendelte, s azért huzódott el az ügy oly sokáig hogy most már Gruics tizedik hónapja van vizsgálat alatt.

MULATSÁGOK

— **A kedélyes ifjak magyar asztaltársasága** e hó 24-én Boross Rezső gyöngytyuk-u. 3. sz. alatti vendéglőjében társasvacsorával egybekötött Kossuth-ünnepélyt rendez, melyen vendégek is szivesen láttatnak.

GYÁSZROVAT.

Geist Károlynak a Pester Lloyd munkatársának elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki: «Geist Károlyné, szül. Tauszik Teréz a saját, valamint az összes rokonság nevében mélyen szomorodott szivvel jelenti forrón szeretett és jó férjének, Geist Károly urnak e hó 9-én, d. e. 8 órakor, életének 52-ik, boldog házasságának 20-ik évében hosszas betegség után történt gyászos elhunytát. A drága boldogult földi maradványai e hó 11-én d. u. 4 órakor fognak az Erzsébet kórházban a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a kerepesi-ut melleti temetőben örök nyugalomra helyeztetni. A boldogult lelki üdveért a szent miseáldozat e hó 13-án d. e. 10 órakor a belvárosi főplébánia templomban fog az urnak bemutattni.

Bauernfeld, a tegnap elhunyt osztrák szinmüiró ravatalát — mint Bécsből sürgönyzik — ma állitották fel. A bécsi szinházak legtöbbjéről gyászlobogó hirdeti az osztrák szinmüirodalmat ért veszteséget.

A közönség köréből.

Nyersselyem ruhákat, egy ruhára való 10 frt 50 kr. és jobb minőségüket küld szállitási dij- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállitó) gyári raktára **Zürichben.** Mintát posta fordultával. Levélporto 10 kr. 1036

1273 VÉGHLESI
VERA FORRÁS.
Hazánk **legtisztább, legolcsóbb** és **legjobb** szénsavdus, égvényes **SAVANYUVIZE, Véghles-Szalatnán,** Zólyommegye, mindig friss töltésben kapható a budapesti főraktárban
Erzsébet-körut 56. szám.
Telefon összeköttetés. Számos raktár a vidéken.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend
A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS
Legjobb asztali- és üditőital
Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.
Ő fensége József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.
Friss töltésben mindenkor kapható:
Édeskuty L., csász., és kir. és szerb királyi udvari szállitónál Budapesten.
Ugyszintén minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.
109

Az «**Első magyar Iparbank**»
(Deák-Ferencz-utcza 5. sz.)
elfogad **betéteket** 4% kamatoztatás mellett; leszámitol bankszerü váltókat, **váltóhitelt** engedélyez jelzálogi biztositékkal; értékpapirokra kölcsönöket nyujt s elvállalja mindennemü értékpapir vételét vagy eladását. 1302
Az igazgatóság.

A hivatalos lap aug. 10-iki számából.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter: *Török* Zoltán losonczi polgármestert az otani állami tanitóképezde igazgató-tanácsába, rendes taggá; a kereskedelemügyi m. kir. miniszter, központi számvevőségéhez: *Janovecz* Lajos II. oszt. miniszteri számtisztet I. oszt. számtisztté, *Bayer* Lajos pénzügyminiszteri számgyakornokot, *Kiss* Aladár vallás- és közoktatásügyi miniszteri számgyakornokot és *Schmidt* Károly napidijast II. oszt. számtisztekké, *Grobetty* Károlyt pedig ideiglenes minőségü II. oszt. számtisztté nevezte ki.

TÁVIRATOK.

Bécs, aug. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Stefánia* özvegy trónörökösné ma Innsbruckból ideérkezett és Laxenburgba utazott.

Ischl, aug. 10. *Sterneck* br. tengernagy ide érkezett.

Salzburg, aug. 10. *Haller* János herczegérsek ünnepélyes intronisatiója és a palladium átadása ma ment végbe.

Póla, aug. 10. A monakói herczeg ma elutazott. A «Pola» nevü gőzös a középtengeri osztrák-magyar ekszpediczióval ma elindult.

Berlin, aug. 10. A «Norddeutsche Allg. Zeitung» irja: Belföldi és külföldi lapok azt a hirt terjesztik, hogy az ez évi német hadgyakorlatokon több idegen uralkodó fog részt venni. Mint hiteles forrásból értesülünk, csak *Ferencz József császár és király fog a sziléziai gyakorlatokon részt venni.* A mi a belga király és a svéd király látogatására vonatkozó hireket illeti, kijelenthetjük, hogy sem a nevezett uralkodók ez iránt óhajtást nem nyilvánitottak, sem pedig a császár részéről a látogatást illetőleg kezdeményezés nem történt.

München, aug. 10. *A Gabllsberger emlékszobor* ünnepélyes leleplezése ma ment végbe. *Wiedemayer* polgármester tartotta az ünnepi beszédet és átvette az emlékszobrot. A külföldi képviselők közül egy-egy bécsi, berni, kopenhágai és helsingsforsi és római küldött tartott beszédet. A gyorsirók gyülésére több párisi küldött is érkezett.

Brüsszel, aug. 10. Ma *az általános szavazatjog* érdekében nagy szocziálisztikus tüntetést terveznek. A vidékről több különvonaton a résztvevők rendkivül nagy számban érkeztek ide. *A helyőrség konszignálva van,* a rendőrség és csendőrök készenlétben vannak, a rend megzavarásától azonban nem tartanak

Brüsszel, aug. 10. Az általános szavazatjog érdekében rendezett tüntetésen a résztvettek számát 40,000 főre becsülik. A rend sehol sem zavartatott meg. Egynegyed 8 órakor *erős zivatar volt, mely a tüntetőket széjjel kergette* A menet valamennyi csoportja zászlókat és feliratokat vitt, melyeken az általános szavazatjogra irányuló követelés volt feltüntetve.

Brüsszel, aug. 10. Az eső elálltával a szoczialisták menete ujból megalakult és a saint-gillesi parkba vonult, hol a vezérek ünnepélyes fogadalmat tettek, hogy *nem nyugodnak addig, mig Belgiumban az általános szavazatjog be nem hozatik.* Az eső azonban ujból megeredt és végkép szétoszlatta a tüntetőket.

Athen, aug. 10. A Havas ügynökség irja: A hir, hogy a *macedoniai bolgár püspök* részére szóló berat minden feltétel kikötése nélkül állittatott ki, itt nagy mozgalmat keltett. Remélik, hogy a berat kiállitása a patriarka lemondására való tekintettel ha már nem teljesen megakadályoztatni, de legalább görög érdekeknek megfelelően módositatni fog. A kormány lapjai, melyek eddigelé mérsékelt szellemben tárgyalták az ügyet, hirtelen erélyes hangon nyilatkoznak. A «*Palingenesia*» és a «*Neaphiremis*» teljesen azonos czikkeket közölnek, melyben kifejtik, hogy az összes hellén lakosság, melynek vallása és joga lábbal tiportattak, kell, hogy védelemre készüljön. A «*Palingenesia*» hozzá teszi, hogy a porta a törvény utjáról lelépett, a midőn a szerződéseket orthodox alattvalóinak kárára megsértette. Ezen igazságtalanság következményei majd érezhetőkké fognak válni. A lapok e magatartásában beállott változás figyelemre méltó. Midőn legelőször felmerült a hir, hogy a beratok elküldettek, semmi jel sem engedte gyanitani, hogy a kormány tartózkodó magatartását elhagyni kivánná. Ez a kormányra nézve egyelőre lehetetlen is, de elejét kivánja venni annak, hogy az ellenzék a választásoknál állitólagos tétlensége és közönyössége miatt megtámadja.

Róma, aug. 10. A mai képviselőválasztásnál az eddig ismert eredménye szerint Antonelli 4576, Bar..lai 4014 szavazatot kapott. Antonelli választása biztositva van.

Helgoland, aug. 10. *Bötticher* miniszter az egyezmény alapján a császár nevében átvette a szigetet és kifejezte reményét, hogy a lakosság jóléte továbbra is fejlődni fog.

Az ünnepi ebédnél *Bötticher* miniszter poharat emelt és utalt a Németországra nézve örvendetes egyezményre, valamint az Anglia és Németország közötti barátságos viszonyra, végül pedig éltette az angol királynőt, Frigyes császárné anyját. *Barkly* kormányzó meghatottan poharat emelt Vilmos császárra, szintugy *Michels* fürdőigazgató is a lakosság nevében a császárt éltette. *Bötticher* miniszter a lakosok és a jövő kormányzó nevében meleg köszönetet mondott a távozó kormányzónak áldásos müködéseért. Az ebéd alatt a császár és a birodalmi kanczellár rendeleteit közhirré tették.

Belgrád, aug. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A hadügyminiszter a miliczia második korosztályát ó naptár szerinti augusztus 11-ére fegyvergyakorlatra hivta be. (M. R.)

Belgrád, aug. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Velika Szrbia* egyesületnek mai meetingje igen népes volt. Főleg omladinisták s bosnyák emigránsok vettek azon részt. Dragutin Ilics elnök felolvasta s megmagyarázta az alapszabályokat. Az egyesület czélja a nagy Szerbia eszméjét propagálni a szerbek által lakott valamennyi területen, s törekedni a szétdarabolt szerbség egyesitésére. Tiltakozott továbbá a szónok az ellen, hogy bolgár püspököket neveztek ki Maczedoniába. Ausztria-Magyarországot Szerbia elleni cselszövényekkel vádolta. Hasonló szellemben beszélt más négy szónok is. Arra izgatták az egyesület tagjait, hogy Ausztria-Magyarország keletre való nyomulásának szükség esetén fegyveres kézzel is álljanak ellent s erőszakolják ki Bosznia és Herczegovina kiüritését. A népgyülésnek határozott osztrák-magyar- és bolgár-ellenes szinezete volt. (M. R.)

Nis, aug. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Sándor* király születése napjának megünneplésére nagyban készülnek. Sándor király — atyja, Milán kiséretében ó naptár szerint augusztus 4-én Belgrádba utazik. (M. R.)

Nis, aug. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A szerb maczedónok itteni gyülése meglehetős látogatott volt. Az elfogadott határozati javaslat azonos a belgrádi szerb-maczedónok népgyülési határozatával. (M. R.)

New-York, aug. 10. A New-York central Hudonriveri vasut alkalmazottjainak sztrájkja még folyton tart, valószinü azonban, hogy a társaság marad fölényben. A gyorsvonatok forgalma részben ujból megindult. A teherszállitás szünetel.

Newyork, aug. 10. A Newyork-Central-Hudsonriveri vasuttársaság a szünetelő munkások helyébe másokat alkalmazott. A pályaudvarokat detektivek őrzik. *Clarke* alelnök értesitette Albany város polgármesterét, hogy a vagyonbiztonság veszélyeztetve van. A bufalloi és syrakusei miliczia minden eshetőségre készenlétben van. A westhawskeni, westshorei pályaudvarban a teherárurakodók és a váltóőrök beszüntették a munkát, helyökbe azonban uj munkásokat alkalmaztak.

Buenos-Ayres, aug. 10. A Reuter-ügynökség jelentése: Az üzletekben ismét élénkség kezd mutatkozni. A nemzetőrséget elbocsátották, mely az uj kormánynak bizalmat fog szavazni. Többfelől kifogásolják, hogy külföldi kölcsön ügyében tárgyalások megindittassanak, másrészről azonban kivihetetlennek tartják belföldi kölcsönnek keresztülvitelét. Valószinü, hogy a papirpénzt 50,000 dollárral szaporitani fogják. A nemzeti bank helyzetéről kedvezőtlen hirek keringenek.

KÖZGAZDASAG.

Bern, aug. 10. A svájczi határon alkalmazott állatorvosok utasittattak, hogy a Francziaországba szállitott marha, juh és sertés-küldeményeket visszautasitsák.

Buenos-Ayres, aug. 9. (Párison át). Az arany agiója 146½.

Buenos-Ayres, aug. 10. Az arany agiója 148.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

‡ **Előmunkálati engedélyek.** A kereskedelemügyi miniszter dr. *Silberstein* Ötvös Adolf és dr. *Kálmán* Arthur s érdektársaiknak az Aranyos-Maróthtól a szab. osztrák-magyar államvasuttársaság budapest-marcheggi vonalának valamely alkalmas pontjáig vezetendő helyi érdekü vasutvonalra, és *Faber* Kajetán bányavállalkozónak és *Vukotinovics* Lajos, országgyülési képviselőnek a m. kir. államvasutak Leskovácz, esetleg Zelenczina állomásából kiágazólag Samoborig vezetendő rendes vágányu másodrendü vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Az aradi kiállitás.** Az aradi kiállitás látogatása — mint aradi levelezőnk távirja — ma volt a legtömegesebb. A látogatók *hatezeren felül* voltak. A *csanádi* vasut első kiállitási vonata négyszáz makói és nagylaki földmüvest hozott; *Vingáról* Koszilkov vezetése alatt hasonlóképen nagy számmal jöttek; *Temesvárról* pedig Nagy László helyettes polgármester vezetése alatt ötvenen látogattak el a kiállitásra. Pohl nagyvendéglőjében a kiállitási parkban társasebéd volt, mely alkalommal a két város Arad és Temesvár közt a szivélyes viszony legbensőbb módon nyilvánult. Kristyóry elnök, Illés titkár az aradiak nevében, Nagy polgármester-helyettes, lovag Vest igazgató, Palmer püspöki czeremóniárius stb. a temesváriak nevében ismételten kifejezésre juttatták, hogy a két városnak egyetértve kell müködnie Délmagyarországon a közgazdasági jólét emelése érdekében.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az értéktőzsde** ma üzlettelen volt, kötés nem jött létre.

‡ **Az ujvidéki központi szerb hitelszövetkezet** mint nekünk irják 200 frtos 1000 részvénynyel megalakult, és müködését f. é. október 1-én tényleg megkezdi. A hitelszövetkezet elnökének Dungyerszky Lázár nagybirtokost, igazgatónak Stefanovics Lyuba ujvidéki kereskedőt emlegetik.

** **Az osztrák-magyar bank állása augusztus 7-én:** Bankjegyforgalom 411.728,000 forint (+ 2.420,000 forint), érczérték-készlet 243,901,000 forint (— 48,000 forint), Tárcza: 159.048,000 forint (+ 2.165,000 forint), lombard-üzlet 20.550,000 forint (+ 483,000 forint), adómentes bankjegytartalék 34.866,000 forint (— 1.868,000 frt).

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Kauba Alojzia kalapos neje Bécsben, Mechlovics Gerson Tarnovban, Paternoster Emil kereskedő Dennoban, Flarer Mátyás szabó Untermeisban, Snidersich Antal kalapos Trieszlben, Sajicz Giahomo kalapos Triesztben, ifj. Schwarcz Lajos kereskedő S.-A.Ujhelyen, Grünwald és Fischer vegyi festő anyagok készitője Bécsben, ifj. Spitzer Dávid rozolió, likőr és pálinkafőző Leipnikban, Wittmann Sándor Ostfi-Aszonyfán, Klein József kereskedő Dombovárott, Roth F. kereskedő Galaczban, Schuster Károly üvegkereskedő Sopronban, Tóth testvérek fűszerárukereskedők Pozsonyban, Silberfeld Miksa diszmüárukereskedő Bialában, Otte József kereskedő Jägerndorfban.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Petroleum.

Budapest, aug. 9. (Schiff Rezső tudósitása az *Egyetértés* számára.) A héten az üzlet valamivel több élénkséget mutatott, ámbár még mindig meglehetős gyenge. Jegyzünk elsőrendü valódi amerikai áruért 21¾ frtot, elsőrendü orosz áruért 20 frtot, elsőrendü brassai áruért 19¾ frtot 100 kgrként, Budapestről szállitva, levonás nélkül. Gyulékony áru 1—1½ frttal olcsóbb.

NAPIREND: augusztus 11-én.

Naptár: Hétfő. — Róm. kath.: Zsuzs. sz. vt. T. vt. — Prot.: Tiborcz. — Görög-orosz: (julius 30.) Szila. — Zsidó: (Ab. 25.) — Nap kél 4 óra 50 p., nyugsz. 7 óra 19 p. — Hold kél 12 óra 80 p. éjjel, nyugsz. 5 óra 5 p. délután.

A főv. magánépitészeti bizottság ülése d. u. 5 órakor az uj városházán.

Nemzeti muzeum: term. és néprajzi tár d. e. 9— d. u. 1. A többi tárai megtekinthetők 50 kr belépti dij mellett.

Svábhegyre fogaskerekü vasut indul félóránkint, az Eötvös-nyaralóban czigányzene.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6-ig.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ
Augusztus 17-ig zárva.

NEPSZINHÁZ.
Budapest, augusztus 11-én.
Hököm Mátyás.
Látványos bohóság dalokkal és tánczczal 4 szakaszban, 20 képben. Perrault meséje után irták Mortier, Leterrier és Vanloo. Forditotta Fái J. Béla.

Személyek:

Torkos B.	Németh
Gombócz Á.	Kassai
Gyöngyvirág	Lukács J.
Leander hg.	Csongori M.
Rizike	Szirmai
Mártáska	Frank B.
Biszke	Ágostoni B.
Csöröge	Doroghi L.
Libuska	Réti L.
Babuska	Remete B.
Lencsike	Török M.
Ludmilla	M. Csatai Zs.
Bálint	Horváth V.
Sára	Pártényiné
Péter	Hunyadi
Balázs	Narczisz
Istók	Szabó J.
Ferkó	Hidasi
Marczi	Fáncsi
Sanyi	Nemes G.
Matyi	Burghard B.
Fő csizmaszell.	Vidorné
Gyárfás	Marton
Tóbiás	Sántha
Pityi	Vasváriné
Palkó	Gyöngyösi I.
Lurkó	Fodor
Porkoláb	Kósa
Hadügymin.	Rózsa R.
Pénzügymin.	Rózsa G.
Tengerészügym.	Rozsos I.
Kereskedelemügym.	Láng L.

Kezdete 8 órakor.

BUDAI SZINKOR
a Krisztinavárosban.
Budapest, augusztus 11-én.
A valéni nász.
Szinmü 4 felvonásban. Irták Ganghofer Lajos és Brociner Marco.

Személyek:

Fortunai D.	Vendrey
Adél	Siposné D. L.
Jonel	Komjáthy J.
Csuku	Bihari
Grünspecht M.	Szarvasi
Barbu	Sándor
Szanda	Závodszky T.
Paraszkicza	K.-Árpásy K.
Velic	Keleti
Konstantin	Vértessy
Dragos	Bartha
Alexe	Kassay
Iván	Sarlay

Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZINHÁZ.
Szinigazgató: Feld Zsigmond.
Budapest, auguszus 11-én.
Schneider Fáni, vagy piros szoknya 3 fodorral.
Mulattató életkép dalokkal. Irta Tóth Ede.

Személyek:

Szellő	Tompa
Ueczu Béni	Sz. Németh
Akósi	Vedress
Zsigoriné	Tharasszovits
Ida	Véber Ferike
Sneider Fáni	Serfőzy Etel
Nyeffencs	Rónaszéki
Sonderbar	Hosszu
Jajteles	Ligeti Vilmos
Csizmadia	Beczkóy

Kezdete 7 órakor.

Szinházi játékrendek.

A népszinház játékrendje. *Kedden,* 12-én: Hököm Mátyás. *Szerdán,* 13-án: Párisi élet. *Csütörtökön,* 14-én: Czigánybáró. *Pénteken,* 15-én: Hököm Mátyás. *Szombaton,* 16-án: Hököm Mátyás. *Vasárnap,* 17-én: Hököm Mátyás.

A budai szinkör játékrendje: *Kedden,* 12-én: Valéni nász. *Szerdán,* 13-án: Valéni nász. *Csütörtökön,* 14-én: Kapitány kisasszony.

Első budapesti nyári ORPHEUM
nagy mező-utcza 17. szám alatt.
Uj müsor! Uj müsor!
A legujabb illuzió:
MAGENTA NEPTUNA
JULIETTE román énekesnő fellépte.
Még csak 3
MAXSTADT-ESTÉLY
teljesen uj couplets-ekkel, különösen érdekes ezek közül **Népdal couplets-ek, Zungenfertigkeit és Nagy variácziók a kanapéról.**
Továbbá **az eredeti komikus excentriques imitatorok**
LES FRÈRES TACCHI
UJ! THE AMERICAINS UJ!
felülmulhatlan mutatványokkal: «Sétakocsizás akadályokkal.»
Továbbá fellépnek: **Clives Alfréd professor «Princesse»** csodakutyácskájával. **Little Carrie** fiatal hangszermüvésznő, **Georgette Fritzi** k. a. kosztüm-soubrette. Fellépnek még: **Sidi-El-Hadjali** 10 személyből álló külön arabscsoportjával, **Fiori Anna** k. a. női táncz- és dalkomikus, **Palugyay Irma** k. a. magyar énekesnő, **Samorra Manetta** k. a. dal- és keringő és **Rück Nándor** dalkomikus uj coupletjeivel. 1890

WULFF EDE CIRCUS az állatkertben,
Ma hétfőn este 7½ órakor
NAGY ELŐADÁS
Uj müsorral.
DAINEF-család föllépése és **a nagy magyar nemzeti látványosság előadása.** 1961
Holnap este 7½ órakor nagy előadás.

Vizállás, 1890. augusztus 10-én.

A folyó neve	Állami vizmérce állomás	Ma méterben 0 pont felett	Ma méterben 0 pont alatt	Tegnap méterben 0 pont felett	Tegnap méterben 0 pont alatt
	Pozsony	3.71	—	3.51	—
	Komárom	3.65	—	3.27	—
	Budapest	3.06	—	2.52	—
Duna	Mohács	3.10	—	3.08	—
	Ujvidék	3.05	—	3.17	—
	Pancsova	1.41	—	1.57	—
	Orsova	2.19	—	2.29	—
	Sárvár	0.44	—	0.48	—
Rába	Győr	3.12	—	2.80	—
Vág	Szered	0.06	—	0.07	—
	Zákány	0.72	—	0.78	—
Dráv.	Barcs	1.82	—	1.83	—
	Eszék	2.88	—	2.63	—
	M.-Sziget	0.10	—	0.10	—
	Tokeháza	0.18	—	—	—
	V.-Námény	—	0.92	—	1.00
	Tokaj	—	0.50	—	0.50
	Polgár	—	—	—	—
Tisza	Szolnok	—	0.68	—	0.62
	Csongrád	—	0.93	—	0.40
	Szeged	—	0.47	—	0.38
	Török-Becse	0.26	—	0.42	—
	Titel	2.15	—	2.31	—
Kraszna	N.-Majtény	0.24	—	0.24	—
Szamos	Deés	—	0.15	—	0.20
	Szatmár	0.19	—	0.18	—
Bodrog	Sáros-Patak	0.04	—	0.01	—
Latorcza	Munkács	0.14	—	0.05	—
Ondv.-Tapoly	Hoór	—	—	—	0.95
Berettyó	B.-Szt.-Márton	—	0.18	—	0.18
Sebes-Körös	Nagyvárad	0.02	—	—	0.04
Fekete-Körös	Tenke	—	0.07	—	0.07
Fehér-Körös	Borosjenő	—	0.08	—	0.08
Hármas-Körös	Gyoma	0.03	—	0.05	—
Maros	Déva	0.32	—	0.06	—
	Arad	—	1.02	—	0.90
	Kiszető	0.27	—	0.20	—
Béga	Temesvár	—	0.62	—	0.60
	N.-Becskerek	—	0.58	—	0.55
Száva	Sziszek	—	0.68	—	0.79
	Mitrovicza	0.58	—	0.62	—
Temes	K.-Kostély	0.03	—	—	0.20

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés julius 20-diki számában

CSAK
1 frt 75 kr.
1 földhitel-igérvény
Főnyer. 50,000 frt o. é.
Huzás augusztus 15.
BEIMEL LAJOS bankűzlete
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 6.
1932

Fiatal, csinos, 30 éves orvos, róm. kath. vallásu, egy vidéki nagy városban biztos 3000–3500 frt évi jövedelemmel, nősülni óhajt. Kellemes külső s megfelelő műveltség okvetlenül megkivántatik. Vagyon nem föltétlenül szükséges. Ajánlatok csakis fénykép mellékletével s összes családi körülmények leirásával e lap kiadóhivatalába küldendők «30 éves orvos» czimen. Titoktartás becsületszóval köteleztetik. Fényképek visszaküldetnek. Közvetitők kizáratnak. 8086

Eladás.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 1090

KŐHALMI
GYÓGYFÜRDŐ
KÉNFORRÁS
Erdélyben, kád- és tükörfürdőből áll, szabadkézből eladó, esetleg több évre nagyon kedvező feltételek mellett kibérelhető. Kőhalom mezővárosnak körülbelül 3000 lakósa van és Homoród (m. kir. államvasutak) vasut állomástól mintegy 20 percznyi távolban fekszik. A gyógyhelynek látogatottsága évről-évre növekszik, s minthogy semmiféle kivánalmat nem hagy maga után biztos kilátás van az ország leglátogatottabb fürdő-helyévé tételére. A helységben állandóan két orvos praktizál. Bővebb felvilágositás nyerhető **Jacobi Rudolf** tulajdonosnál. 1977

Vétel.

Megvételre
kerestetik egy nagy ház Budapesten, lehetőleg csendes utczában vagy téren, az V-ik vagy IV-ik kerületben. Közvetitők kizárva. Czim a kiadóhivatalban. 8087

Alkalmazást nyer.

Magas jutalékot
alkalmazhatóságnál **esetleg fix havi fizetést ad** törvényesen engedélyezett sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásának közvetitéseért a
„MERCUR“
kiadóhivatalának
bank- és váltó-üzlete
POLITZER S. 1874
Budapest, Dorottya-u. 12. sz.

Egy az erdő-üzemtervek készitésében gyakorlott **erdész** és több a felmérésben gyakorlott **segéd-mérnök** kedvező feltételek mellett azonnal alkalmazást nyernek. — Czim a kiadóban. 8103

Biztos kereset.
Minden igyekező egyén **naponként 5** egész **10 frtot** igen tisztességes uton **kereshet** egy mindenütt keresett és kedvelt áruczikk eladásának **közvetitésével.** Ügynökök minden városban — ugy nagyobb községekben — bevált használhatóság esetén **fixfizetéssel** is alkalmaztatnak. Az ajánlatok
LŐRY J.
bank- és váltóháza
Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.
(Alapittatott 1875-ban.)

Alkalmazást keres.

Gyakorlott
nevelőnő, ki a tantárgyakat magyar, német nyelven tanitja, zongora és kézimunkában sikerrel oktat, vidékre alkalmazást keres. Czim a kiadóban. 8015

Oktatás.

Bölcsészettudor
nevelőnek
ajánlkozik mágnáscsaládhoz. Beszél: magyarul, németül, francziául, angolul, spanyolul, olaszul, latinul, s még hat nyelven. Ellátás és 60 forint. Czim a kiadóban. 8053

Lakás és bérlet.

Az ujonnan épült Ilmalak villában, Gellérthegy, sánczutcza, egy
elegáns évi lakás
áll 3 szoba, kabinet, terasse, konyha, fürdő, éléskamra, elő- és cselédszobából, azonnal vagy 1 novemberre kiadó. Bővebbet ugyanott. 8068

A kik a telet
is jó levegőben akarják átélni, a Krisztinavárosban egy 9 szoba, 1 előszoba, konyha, padlás és kitünő pinczéből álló, parkhasználattal biró **lakás** egész évre, de egyelőre a téli hónapokra novembertől májusig 350 frt olcsó árért kiadó. Czim a kiadóban. 1997

Különféle.

CSAK
1 frt 75 kr.
1 földhitel-igérvény
Főnyer. 50,000 frt o. é.
Huzás augusztus 16.
LŐRY J. bankűzlete
Budapest, IV., hatvani-u. 17.
1939

RÉTHY JÁNOS
mérnök nemzetközi
szabadalmi irodája
Budapesten, Erzsébet-körut 14.
eszközli uj találmányok
szabadalmazását
és a szabadalmak 1179
meghosszabbitását
bármely államban. Elvállalja
a találmányok értékesitését és védelmét.
Mindennemű felvilágositással szolgál szabadalmi ügyekben.
Védjegyeket
belajstromoztat minden államban.

Pénzt
sorsjegyekre, értékpapirokra, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre s arany és ezüst pénznemüekre (tetszés szerinti kisebb részletekben is visszafizethető) **bármily összegig** olcsón ad 1812
LŐRY J.
bank- és váltóháza
Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.
(Alapittatott 1876-ban.)

Régiségek,
régi arany- és ezüst ékszerek, drágakövek, pénznemek, bronztárgyak és órák, épugy zálogczédulák a legmagasabb árakon vásároltatnak. 1853
WISINGER MÓR
ékszer- és régiség-kereskedő
Budapest, csak Hatvani-utcza 15.
Magyar díszékszer mindég bőségesen raktáron van.

1781
2 vagy 300 frt
fedezettel könnyen lehet a tőzsdén **25—30 frtot naponta keresni.** Kérdezősködések
LUSTIG EDE
Budapest értéktőzsde.

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bőtapasztalat folytán, ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit, elgyengült férfierőt, magömlésekot, önfertőzés utóbajait, nőknél **fehérfolyást,** betecskendezés nélkül és bármely **női** bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményeit a **hátgerinczbajokat** gyógyit **15 évi katonaorvosi** tapasztalat után a legujabb **gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel
Dr. KAJDACSY
volt **cs. kir. ezredorvos.**
Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz. I. em bejárat a lépcsőnél.
Rendel délelőtt ½10—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek u. m. férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. — Díjazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 1…

SÁRKÁNY
polgári és urasági
butor-termei
Budapest, (belváros), rózsatér és Lipót-utcza sarkán, I. em.
ajánltatnak azon magas uraságoknak és n. é. közönségnek, a kik szédelgő czégeket kerülni és lelkiismeretes kiszolgáltatás mellett vásárolni kivánnak.
☞ Az elárusitása mindennemű kifogástalan szilárd munkálatoknak a képzelhető legolcsóbb árak mellett történik. ☜
Ez országszerte a legjobb hirnévnek örvendő butortelep 16 teremben, óriási választékban, szilárd és száraz anyagból készitett mindenfajta egyszerü és középszerü **asztalos és kárpitos butorokat** a polgári háztartás részére valamint a legdivatosabb stylben kiállitott phantasie és díszbutorokat a magas uraságok számára, továbbá szalon-garniturákat különböző szövetekkel, izlésteljesen kárpitozva, szőnyegeket, függönyöket, ágybetétek- és matraczokat tartalmaz és itt bárki a legnagyobb megelégedésére szükségletét beszerezheti. 1494
☞ **Képes árjegyzékek kivánatra bérmentve.** ☜

Minden létező czigarettapapirok között ☞ **a legtökéletesebb és fölülmulhatatlan** ☜
a valódi franczia szivarkapapir

Le GLORIA
Joseph Bardou & fils-től Perpignan és Párisban.
60 nagy arany érem, 16 nagy diszokmány, 20 „Hors Concours“ okmány.
☞ Hüvely-különlegességek: «LE GLORIA» és «VRAI GOUDRON.» ☜ 1928
Kaphatók minden norinbergi és papir-nagykereskedésben, valamint minden dohánytőzsdében.

Ritka szép káposzta-repczét,
eredeti montagnei rozst,
téli borsót és téli bükkönyt
ajánl
MAUTHNER ÖDÖN
magkereskedése 1965
Budapesten, IV., korona-herczeg-utcza 18. szám.
Minták kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek

Egyéves önkéntesek
teljes felszereléseit legelegánsabban és legizlésteljesebben elkészitik
WEINER ÉS GRÜNBAUM
cs. és kir. és portugál kir. udvari szabók
Budapest, IV. ker., váczi-utcza 27. szám alatt.
☞ Árjegyzékkel kivánatra ingyen. — Bárminő felvilágositással készséggel szolgálunk. 1911

☞ **Vadászat-kedvelőknek.** ☜
HUZELLA M. fegyvertárában Budapesten, váczi-utcza 1. sz.

Gyári raktára Pieper H. világhirü vadászfegyvereinek, melyek minden eddigi kiállitáson a legnagyobb kitüntetést nyerték; lőképességük fölülmulhatatlan és a legujabb javitott szerkezettel vannak ellátva, eredeti gyári árakon kaphatók 70 frttól feljebb minden árban, **St. Hubert** mechanikailag készitett vadászfegyverek a legujabb Toplever szerkezettel:
35, 45, 50, 60—80 frtig.
Braendlin Armonry Co., Scott & Sonn CE eredeti angol fegyvereknek gyári raktára, **95 frttól** feljebb minden árban. Olcsóbb faj eredeti angol fegyverek **65 frttól** feljebb.
Minden más lüttichi és ferlachi fegyvereket rendkivül leszállitott áron árusitok. Lefaucheux fegyvereket **18 frttól** feljebb. Lancaster **25 frttól** feljebb. — Legdusabb raktára mindenféle vadászati kellékeknek és fölszerelésnek. **Töltött és üres töltényhüvelyek, angol és belföldi gyártmány** a legolcsóbb árban. Dus választéka revolvereknek és védelmi eszközöknek. 1999

Hogy keletkezett Csillag asszony hosszu haja?

Csillag asszonynak egész rövid, csak 30 cm. hosszuságu haja volt. Minek következtében gyengélkedett, söt heves főfájást is kapott, aztán haja teljesen kihullott. Ebben az időben találkozott egy parazst-asszonynyal, ki őt megszólitotta s kérdezte: mi bajod gyermekem, mért vagy oly levert? Beszéld el bajodat. Én jó asszony vagyok s ha lehet, segitek rajtad. E jóságos szavak Csillag asszonyt arra inditották, hogy a jó asszonynak mindent elmondott. Mire a pórnő ezeket mondá: «Nézz rám, gyermekem, én már 84 éves vagyok. Láttál-e már ily koru asszonyt, kinek ilyen hosszu haja lett volna, mint nekem? Ugy-e nem? Hogy honnan származik hosszu hajam, neked megmondom, csak jól figyelj. Készitek neked egy kenőcsöt, melyet te szinte ugy készitesz el, mint a hogy azt én neked megmutatom; növényekből és füvekből áll ez, minden nap fogod használni, 8 nap után már eredményt észlelsz» — és ugy lőn. Csillag asszony megtanulta a titkot, az említett növényekről elkészitette a kenőcsöt, 8 napon át használta s a 8-ik napon főfájása is megszünt s hajhullás tökéletesen elmult s Csillag asszony e hajkenőcsöt továbbra is nagy örömmel használta, 14 havi használat után aztán Csillag asszonynak óriási hosszu Loreley-haja lett, s már 1 méter s 85 cm.-nél is hosszabb. Mig Csillag asszony az általa készitett kenőcsöt használta, ismerősei közül több nő, ki hasonló bajban szenvedett, megkérdezte, hogy honnét ered szép hosszu haja? Hogy a jótékony hatásról még inkább meggyőződhessenek, Csillag asszony ismerőseinek adott e kenőcsből és csodák csodája, a kenőcs hatását soha sehol meg nem tagadta, de mindenütt a legnagyobb siker mutatkozott. E fényes eredmény arra birta Csillag asszonyt, hogy kenőcsét a közönség használatára bocsássa, mert igy jótékonyságot gyakorol, ha kenőcsét mindenkinek 50 kros, 1 frtos és 2 frtos köcsögökben adja. **Központi főraktár Budapesten, király-utcza 72. szám alatt van.** Csillag Anna asszony haj- és szakálnövesztő kenőcse a legmagasabb körökbe jutott, a legnagyobb elismerésben részesült, ugy hogy főherczegek, főherczegnők és diplomaták indittatva érezték magukat, szép és hasznos találmányáért elismerő levelekkel megkeresni, a mint hogy naponta érkeznek ilyenek az egész czivilizált világból mindazoktól, kik kenőcsét használják.

Csillag Anna kenőcsét felesleges dicsérni, mert az maga dicséri magát, ugy hogy egy vevő száznak ajánlja, mert mindenki, ki használja, kénytelen az igazat megmondani, hogy ezt a kenőcsöt teljes siker koronázza.

Csillag Anna asszony bátorkodik a számtalan hozzá érkezett levél közül néhányat közölni s kéri különös figyelemmel átolvasni hogy mindaz, ki tán e kenőcsöt még nem ismeri, minél előbb szerezzen meggyőződést a jó hatásról s vásároljon egy tégelyt. Csillag asszony meg van győződve, hogy azok az urak és hölgyek, kik e kenőcsöt veszik, legszivélyesebb hálájuknak fognak kifejezést.

CSILLAG és Társa, Budapest, VI., király-utcza 72., I. em.

Slatina, Csehország. T. Csillag Anna k. a. Budapest. Legyen oly szives részemre az ön kitünő hajpomádéjából 2 tégelyt az utasitással együtt czimemre utánvét mellett küldeni. **Herczeg Auersperg Fr.**

T. Csillag Anna k. a. Budapesten. Jó hirnevü hajpomádéjából egy köcsögöt kér **Conrey Félix gróf,** Bécs.

Bakony-Szent-László. Csillag Anna k. a. Budapesten. Utánvéttel kérek 2 köcsögöt elismert hajpomádéjából. **Id. gróf Esterházy Em.**

Tisztelt Csillag Anna k. a. Sokat hallottam az ön kitünő hatásu hajpomádéjáról, ennélfogva felkérem, nekem egy nagy tégelyt postafordultával küldeni. Tisztelettel **Id. gróf Esterházy László.**

T. Csillag Anna k. a. Kérem nekem posta utján egy köcsög hajpomádét elküldeni. **Lovag Liebig Lajos,** Reichenberg.

T. Csillag Anna k. a.! Jó hirnevü hajpomádéjából felkérem egy köcsögöt küldeni. **Őrgróf Pallavicini Ad.** Abauj-Szemere.

Bizonyitvány
dr. Werner Th., nyilvános vegyelemző laboratorium és polytechnikumi intézet igazgatójától, **Boroszló.** — «A Csillag-féle haj- és szakáll-növesztő kenőcs a legjobb zsiranyag összetétele és mü-vegyészetileg növények kivonatából készült. Erősitő és a hajbőr tevékenységét előmozditó hatása a tudomány által már konstatáltatott s ép ezért az orvosi prakszisban jó sikerrel alkalmaztatik is.» — «Az egyes ingredentiák minősége kitünő, a mennyiség aránya pedig bizonyitja, hogy a gyártmány készitésénél tudományos tapasztalatok szolgálnak alapul.» — **«Teljes meggyőződéssel kinyilatkoztatom tehát, hogy a Csillag és Társa (Budapest) hajnövesztő kenőcse tökéletesen ártalmatlan. Ezen nyilatkozatomat kész vagyok kivánatra eskűvel is erősiteni.» — Dr. Werner Th.,** s. k., vegyelemző laboratorium és polytechnikumi igazgató, szakvegyész.

T. cz. Elismert hatásu hajpomádéjából felkérem nekem egy nagy tégelyt küldeni. **Wurmbrand Anna grófnő** Bickfeld.

T. Csillag Anna k. a.! Kérném nekem postafordultával még egy tégely pomádét küldeni. **Lyg dr. Neupauer Nándor,** Graz, Hofgasse.

T. Csillag Anna k. a. Budapesten. Szíveskedjék nekem az ön elismert pomádéjából 3 tégelyt küldeni. **Ebensteini Girardy Jakab,** Trient, Tirol.

T. uraság! Tisztelettel felkérem az ön elismert pomádéjából egy tégelyt mielőbb küldeni. **Gróf Starhemberg Guidó,** Küpösd.

Csillag és Társa Budapesten! Kérem nekem ismét egy köcsög pomádét küldeni. **Karoláth herczegnő,** Göthen (Anhalt).

T. Csillag Anna k. a. Budapesten! Az ön kitünő hajpomádéjából felkérem nekem 2 tégelyt mielőbb elküldeni. **Reindorfi Schwenk Lajos,** Prága.

Én, Csillag Anna,
185 cm. óriási hosszu Loreley-hajammal, melyet az önmagam által föltalált **kenőcsömnek köszönhetek.** Egyetlen **szer hajhullás** ellen, a **hajnövés előmozditására,** a **hajtalaj erősitésére,** uraknál teljes, erős szakált növeszt és már rövid használat után a hajnak és szakálnak természetes szint kölcsönöz s a legkésőbb korig megóvja a hajat az őszüléstől, uj életre hozza. Hasonlithatlan szer; az első tégely elhasználása után fényes siker észlelhető. Kitünőségénél fogva kell, hogy e kenőcs egy házból se hiányozzék. Egy tégely ára 1 és 2 frt.

Naponta szétküldés az egész világba, az összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett.

CSILLAG ÉS TÁRSA
Budapest, király-utcza 72. sz., I. em.

Kapható Budapesten: Neruda N. gyógyfüker.-nél, hatvani-utcza; **Török** József gyógysz.-nél, király-utcza; **Thallmayer** és **Seitz,** továbbá **Kochmeister** utódai gyógyfükereskedőknél, valamint a jobb illatszerészek és gyógyszerészeknél.

GÖMÖRI TESTVÉREK
butor-árjegyzéke
2 évi irásbeli jótállás mellett.

1 hálószoba 2 chiffon, 2 ágy, 2 éjjeli, 1 mosdó, 1 tükör, fényezett	100 frt
1 hálószoba 2 chiffon, 2 ágy, 2 éjjeli, 1mozsdó, 1 tükör, matt	100 «
1 hálószoba 2 chiffon, 2 ágy, 2 éjjeli, 1 mozsdó, 1 tükör (dió- v. tölgyfa faragott márványnyal) matt	160 «
1 ebédlőszoba 1 credenz, 1 ebédlő-asztal, 6 ebédlő-szék, 1 trumeau és tükör, fényezett	110 «
1 ebédlőszoba 1 credenz, 1 ebédlő-asztal, ebédlő-szék, 1 trumeau és tükör, matt	115 «
1 ebédlőszoba 1 credenz, 1 ebédlő-asztal, 6 ebédlő-szék, 1 trumeau és tükör, faragott dió- vagy tölgyfa, márványnyal	145 «
2 szekrény 2 ajtós, fényezett	36 «
2 ágy diófa, fényezett	22 «
1 consol-asztal matt v. fényezett	9 «
1 szalon-garnitura 1 pamlag, 4 kis, 2 nagy zsölye és 2 ablakfüggöny complett felszerelése, crepp kelméből	105 «
1 szalon-garnitura 1 pamlag, 4 kis, 2 nagy zsölye és 2 ablakfüggöny complett felszerelése, bourett kelméből	105 «
1 szalon-garnitura 1 pamlag, 4 kis zsölye, 2 nagy zsölye és 2 ablakfüggöny complett felszerelése, faragott, selyem kelméből	115 frt
1 ottomán crepp vagy bourett kelméből	32 «

Nagy választék olcsó és drágább fantasie salon-butorokban, valamint angol-baroc és ó-német stylü hálóés ebédlő-szobákban és egyszerü, valamint finomabb féle függönyök. Nagy választék japáni bambus-butorokban.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ☞ **A fenti czimre figyelni kérünk.** ☜ 1571
HAZAI ASZTALOSOK TÁRSASÁGA
Budapest, IV., hatvani- és ujvilág-utcza sarkán 1., I. em. az arany sas szálloda mellett.

Valódinak elismert csakis a MÜLLER J. L.-féle
Tojás olaj szappan
darabja 15 kr., 3 darab 40 kr., 6 darab 80 kr., 12 darab 1 frt 50 kr.
Kapható egyedül 1454
MÜLLER J. L. illatszer- és pipereszappan-gyárosnál **BUDAPESTEN**
Gyári raktár: Koronaherczeg-utcza 2. — Gyár: Rottenbiller-utcza 36.

A SZLIÁCSI
nagy vendéglőben
augusztus 15-től 1947
leszállitott árak.
Ellátás (Pension) egy személyre, reggeli, ebéd és vacsora 1 frt 50 kr.

Utó évad a szliácsi fürdőben.
Augusztus 15-től leszállitott szoba-árak.
Szép szoba, naponta tükör- és ülő-fürdővel 30 nap egy személyre 60 frt. 1946
Tapasztalat szerint az őszi idő általában, de különösen az idei szépnek igérkezik.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást,** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket** gyógyit **ujgyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**
Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt csász. kir. oszt.-főorvos.
Budapest. belváros, IV. kerület, Kigyó-utcza 1. sz., II. emelet, bejárat a lépcsőnél.
Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. ☞ Díjazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. ☞ — **Nőknek külön váróterem.**
Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető.
NÉPSZERÜ UTMUTATÓ
(már az 6-dik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerü gyógykezeléséhez czimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr,
☞ **most csak 90 kr.** ☜
A könyv jól becsomagolva 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg. 1691
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőzés és az éjjeli magömlések. — IV. A hugycsőtakár (tripper) és hugycsőszükületek. — A V. bujakór (syphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. — IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostituczió.

Franczia különlegességek
gummi és halhólyagokban.
Óvszerek tuczatja 3, 4, 5, 6 frt, **Párizsi szivacsok** 4, 5 frt. **Capotte americaine** tuczatja 4 frt, **női különlegességek** több mint 100-szori használatra ahja 2 frt 50 kr, kapható 1985
POLITZER MÓR
cs. és kir. kötszerész, **Budapest, V., Deák-utcza 10.**

Dr. GLÜCK IGNÁCZ
VIZGYÓGYINTÉZETÉBEN
Budapest, városligeti fasor 11. szám alatt, bennlakók és **bejárók** egész éven át elvállaltatnak. Árak mérsékeltek, gyógyelbánás a tudomány szigoru kelléke szerint. Ellátás kifogástalan. Massage és villanyozás szükséghez mérten. Idegbetekek sanatoriuma- — Telefon. — Prospectus kivánatra küldetik. 1158

pedig: Waterbury remontoir zsebórát 6 frt 50. Waterbury rem. chronometert másodperczmutatóval 11 frt. Waterbury remontoir chronometert (női zsebóra) 11 frt, továbbá:
svájczi ezüst henger remontoirt egy fedéllel … frt 10.50, 11.—, 11.50
« « duppla fedéllel … frt 12.50, 13.50, 18.50
« « horgony « « … frt 14.50, 15.50, 17.—, 17.50, 18.—, 18.50, 21.—, 27.—
« henger női remontoir … frt 11.—, 11.50, 12.50, női henger rem. aczéltokban 9 frt 50 krért.
☞ **Amerikai legkitünőbb ébresztő-órák 4 frt 50 krért.** ☜
Szétküldés lelkiismeretes repasszirozás és szabályozás után csakis 1 frt előleg és utánvét ellenében rögtön történik. Sértetlen állapotban visszaküldött meg nem felelő órák készséggel kicseréltetnek. ☞ **Ezer elismerés!** ☜
Japán és china-áruk, kitünő tea és tusfestékek nagy raktára. 1175
☞ Mindenféle órajavitások lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek. ☜

Pontos, tartós, csinos és olcsó
ÉVI-ÓRÁKAT
és pedig:
állvány-órát 35 frttól } feljebb
inga-órát 60 " }
továbbá minden fajta
remontoir zseb-órákat
3 évi kezességgel
szállit csak
HOTTELMANN Á.
Budapesten,
V., váczi-körut 28/A szám.
Fiók-üzlet:
Koronaherczeg-utcza 5/A.

Creolinum
HUNGARICUM
FISCHER ÉS HEIDLBERG
vegyészeti termékek gyárából.
Gyár: Budapest, IX. ker., külső soroksári-ut 9606—8.
Városi iroda; V. ker., Arany János-utcza 25. szám.
A creolin a legjobbnak elismert **antiseptikus, fertőztelenitő** és **desodoráló** (szagtalanitó) szer.
A creolin gyártmányunk **nem bir mérgező vagy maró hatással,** legbiztosabb szer valamennyi **állati betegség,** de különösen a
száj és körömfájás ellen
Kapható gyárunkban, minden nagyobb gyógy-füszerkereskedés és gazdasági szükségleti czikkekkel kereskedő üzletében.
☞ **Hamisitások elkerülése végett kérünk védjegyünkre figyelni. Használati utasitások ingyen és bérmentve.** 1501

TITKOS
betegségek.
A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen legöregebb és legismertebb rendelőintézet a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható.
Dr. LEITNER
47 év óta fennálló, minden segélyezközükkel ellátott rendelő helyiségében,
Budapesten, dob-utcza 18. sz.
titkos betegségek, tehetetlenség, önfertőzés, fehérfolyás lavélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 6—10-ig, d. u. 1—5-ig, este 7—10-ig. 1813

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten, IV. kecskeméti-utcza 6

A LEGJOBB CZIGARETTAPAPIR.
Nem üres reklám, hanem a tudomány legelőkelőbb személyiségei által bebizonyult tény, hogy a
„LES DERNIERES CARTOUCHES“
czigarettapapir, **BRAUNSTEIN FRÈRES** gyárából (Páris 65 Boulevard Exelmans) a legkönnyebb és legkitünőbb.

A kereskedelemben előforduló különféle jobb czigarettapapirok előkelő tudósok által **összehasonlitó vegyelemzésnek** alávettettek, ugy **Dr. Pohl,** a bécsi vegytani egyetem tanára, **Dr. Liebermann** tanár a budapesti állami vegytani állomás főnöke, ujabb időben **Dr. Soyka** Hygieniei tanár által a prágai német egyetemen és mindezen összehasonlitó vegyelemzések mindenkor azon eredményt adták, hogy a **BRAUNSTEIN FRÈRES** czég czigarettapapirosa a legfinomabb és legjobb.
Valódi csak azon papir, melynek etiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és **BRAUNSTEIN FRÈRES** czéget viseli. Ezen czég czigarettapapirjánál minden csomag annyi lapot tartalmaz, a mennyi az etiquettjén feljegyezve van.
A gyár
BRAUNSTEIN FRÈRES
czég alatt **Bécsben, I. ker., Schottenring 25. sz.** raktárt tart czigarettapapirjai és czigarettahüvelyei elárusitására.
Valódi franczia hüvelyeink **«Les Dernières Cartouches»** papirból, melyeknek minden doboza «Braunstein Frères» czéget viseli, Budapesten Schultzer és Karfunkel, Sas-utcza 2. sz. valamint Steiner Testvérek uraknál Deák Ferencz-utcza 18. szám kaphatók. 1269

Katonai előkészitő tanintézet
Budapesten, Deák Ferencz-utcza 14. sz.
Egyéves önkéntesi tanfolyam
tartatik fenn oly ifjak számára, kik a közép- vagy polgári iskola alsóbb osztályaiból kimaradtak és érettségi bizonyitványt nem szerezhettek. Külön előkészitő tanfolyam van a **Ludovika akadémia, a katonai reál- és kadetiskolában** teendő vizsgákra. A tanév f. é. szeptember hó 2-án kezdődik. **Kereskedelmi akadémiai vagy középiskolai tanulók** teljes ellátásra felvétetnek és a **tart. tiszti vizsgára előkészittetnek.** Iskolai tanulmányaikra az ismétlő órákban különös gond fordittatik. A dijak mérsékeltek.
Bővebb felvilágositás az igazgatósági irodában (Deák Ferencz-utcza 14. sz.) esetleg programm által szerezhető.
Budapest, 1890. julius hó 1-én.
1716 *Az igazgatóság.*

FÉRFIERŐ visszaszerzésére és föntartására **kipróbált** védszer az **idegerősitő mekkabalzsam.** Bővebbet a **szakiratban,** mely utánvét 1 frt beküldése után megrendelhető a szerzőnél: *dr. Siklóssy K. v. pestvárosi főorvosnál. Lakása: Budapest, VIII. ker., Hunyadi-utcza 37. sz.* saját házában. — Tiszteletdijjal ellátott levelekre pontosan válaszoltatik és levélutján **orvosi tanács** is adatik. 1748

Titkos betegségeket,
tehetetlenséget, elgyengült férfierőt, bujakóros bajokat, bőrbetegségeket, **hugycsőfolyásokat uj gyógymód szerint, befecskendezés nélkül, ha elévült is,** 5—6 látogatás alatt gyógyit alaposan 1906
BESENBEK A.
orvos-sebész és szülész, 26 év óta e téren különleges orvos.
Rendel naponta: reggel 9 órától délután 4 óráig és este 7—8 óráig. — Díjazott levelekre válaszoltatik.
Lakik: Budapest, Király-utcza 14., II. em. 17. ajtó.

Kereskedelmi tanintézet
(Akadémia)
NAGYVÁRADON.
Alapittatott Nagyvárad város s az itteni kereskedői körök támogatásával. A vallás és közoktatásügyi m. kir. minisztérium által nyilvános jelleggel végleg felruházott szakiskola.
Áll 3 évfolyamból. — Egy évi önkéntes katonai szolgálat kedvezményében részesit. — Végzett tanulók előnyös elhelyezéséről árukereskedésekben, pénzbiztositó intézeteknél stb. az **igazgatóság gondoskodik.**
Egy évi szaktanfolyam főgimnáziumot vagy főreáliskolát végzettek részére.
1890/91. tanév szeptember 1-én nyilik meg. Felvilágositást készséggel nyujt az
1765 **igazgatóság.**

Nyomatott a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén. Budapest, IV., Kecskeméti-utcza 6. szám.